

VALMISTUVIEN SAIRAANHOITAJAOPIISKELIJOIDEN KO-
KEMUKSIA AMMATTIKORKEAKOULUOPINTOJEN
ANTAMISTA TYÖELÄMÄVALMIUKSISTA

Klemetti Laura
Valkama Anna

Opinnäytetyö
Hyvinvointipalveluiden osaamisala
Sosiaali-, terveys- ja liikunta - ala
Sairaanhoitaja (AMK)

2019

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
Hoitotyön koulutusohjelma
Sairaanhoitaja (AMK)

Tekijät	Laura Klemetti Anna Valkama	Vuosi	2019
Ohjaaja(t)	Seppo Kilpiäinen		
Työn nimi	Valmistuvien sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattikorkeakouluopintojen antamista työelämävalmiuksista		
Sivu- ja liitesivumäärä	63 + 12		

Työelämän muuttuessa menestyäkseen työelämässä, tuleva sairaanhoitaja tarvitsee ammattitaitoa ja erilaisia ammatillisia valmiuksia, joita kutsutaan yleisiksi työelämävalmiuksiksi. Ammattikorkeakouluopintojen aikana tulisi opiskelijan saada tarvittavat perus tiedot ja taidot, joita hyödyntämällä hän kykenee toimimaan oman alansa asiantuntijatehtävissä.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa valmistuvien sairaanhoitajaopiskelijoiden työelämävalmiuksia ja opiskelumotivaatiota. Tavoitteena on antaa kokemustietoa valmistuvan sairaanhoitajaopiskelijan ammatillisista valmiuksista ja tietoperustan antamasta tuesta, sekä opiskelumotivaation vaikutuksesta tarvittavien tietojen ja taitojen kehittymiselle. Tutkimuksen tuloksia voidaan käyttää hyödyksi opetussuunnitelmaa laadittaessa. Tutkimusongelmina työssä on miten ammattiin valmistuvat sairaanhoitajaopiskelijat kokevat ammattikorkeakouluopintojen hoitajan ammattiin tuottamat työelämävalmiudet, miten sairaanhoitajaopiskelijat arvioivat motivaation vaikuttavan opiskeluun, miten sairaanhoitajaopiskelijat arvioivat motivaation vaikuttavan työelämässä tarvittaviin tietoihin ja taitoihin?

Lapin ammattikorkeakoulussa noudatetaan oppija- ja oppimiskeskeistä pedagogiikkaa, jonka tavoitteena on ohjata opiskelijan ongelmanratkaisuprosesseja. Tutkimuksen metodologian lähtökohtana ovat opiskelijat ja heidän opiskelukäyttämisenensä. Teoriapohjana ovat sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen, motivaatio ja itseohjautuvuus sekä opiskelun tavoitteet ja itsesäätely.

Tutkimusaineisto keräämiseksi suoritettiin kysely, josta saadut tulokset analysoitiin Webropol 3.0 -analysointityökalulla. Kyselyn kohdejoukkona olivat Lapin ammattikorkeakoulun valmistuvat sairaanhoitajaopiskelijat ja tutkimuksen aineistonkeruumenetelmäksi valikoitui kyselylomake, johon koottiin tutkimusaiheeseen liittyviä suljettuja, vastausvaihtoehdot antavia kysymyksiä.

Tutkimuksen tuloksena havaittiin yhteys valmistuvien sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksilla omista työelämävalmiuksistaan ja heidän opiskelumotivaatioilaan. Työelämävalmiudet koetaan hyvinä. Iällä, sukupuolella tai aikaisemmalla koulutuksella ei tutkimuksen mukaan ole yhteyttä opiskelijoiden kokemukseen omista työelämävalmiuksistaan.

Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
Hoitotyön koulutusohjelma
Sairaanhoitaja (AMK)

Tutkimuksen tulosten perusteella motivaatioon vaikuttavat suuresti halu sisäistää uusia asioita ja uuden tiedon oivaltaminen. Hyvillä arvosanoilla ja opiskelijaelämällä ei ole vaikutusta opiskelumotivaatioon. Tuloksista on nähtävissä sairaanhoitajaopiskelijoiden päämäärätietoisuus ja heidän arvonsa. Sairaanhoitajaopiskelijat ovat motivoituneita opinnoissaan, mutta kokevat kuitenkin lähiopetuksen määrän liian vähäiseksi tai tyydyttäväksi, riippumatta siitä missä toteutusmuodossa he opiskelevat. Opiskelijan motivaatiolla ei kuitenkaan ole selkeää yhteyttä hänen kokemukseensa lähiopetuksen määrästä. Tutkimuksen tulokset ovat suuntaa antavia.

Avainsanat valmiudet, hoitotyö, opiskelu, kompetenssi, itseohjautuvuus, motivaatio

Degree Programme in Nursing and
Health Care
Bachelor of Health Care

Authors	Laura Klemetti Anna Valkama	Year	2019
Supervisor	Seppo Kilpiäinen		
Subject of thesis	Graduating nursing students assess motivation and its influence on studying and working life competencies		
Number of pages	63 + 12		

As a graduating nurse, and in order to become professional, nursing students need professionalism and a variety of professional skills i.e. professional competencies. During the studies at the University of Applied Sciences, the student should get the necessary basic knowledge and skills, which he / she can use in his / her own field of expertise.

The purpose of this thesis was to survey the working life competencies and motivation of the graduating nursing students. The objective of this thesis is to provide information about the experience of the graduate nurses on the working life skills offered by the University of Applied Sciences and on the development of the necessary knowledge and skills, and the motivation to learn.

The results of the study can be used in curriculum work. The research problems in this study are the following: how graduating nursing students experience working life skills produced by nursing school professors, how nursing students assess motivation and its influence on studying, and skills needed in working life.

This thesis is a quantitative exploratory research and the goal was to gain experience-based information from nursing students who are on the last stage of their studies. Practical training was excluded from this thesis because there are several studies made from that point of view.

Learner and problem based learning pedagogy (PBL) is a method that guides the students' problem solving processes in the Lapland University of Applied Sciences. The research methodology in this study is based on students and their learning behaviour. The theoretical framework addresses the professional competence of a nurse, motivation and self-direction, objectives of studying, and self-regulation.

A survey was conducted to collect the research data and the results were analysed by using the Webropol 3.0 -analysis tool. The target group of the survey was graduating nursing students in the Lapland University of Applied Sciences.

Degree Programme in Nursing and
Health Care
Bachelor of Health Care

As a result, the study shows a connection between graduating nursing students' view on their professional competencies and their study motivation. Motivation is greatly influenced by the desire to adopt new information and the realization of new knowledge. Good grades and student life have no effect on students' motivation. The results reveal values and determination of the nursing students. Nursing students are motivated in their studies but they feel the amount of classroom contact teaching too small or not satisfactory. The results of this study are indicative.

Key words capacity skills, nursing, studying, competence, self-guidance, motivation

Sisällys

ALKUSANAT

KÄYTETYT MERKIT JA LYHENTEET

1	JOHDANTO.....	10
2	TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITE JA TUTKIMUSONGELMA.....	12
2.1	Tutkimuksen tarkoitus ja tavoite.....	12
2.2	Tutkimusongelmat	12
3	HOITOTYÖN KOULUTUS JA AMMATILLISET VAATIMUKSET	13
3.1	Tutkimuksen taustaa.....	13
3.2	Oppija- ja oppimiskeskeinen pedagogiikka	14
3.3	Sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen.....	15
3.4	Oppimismotivaatio	18
3.5	Itseohjautuvuus.....	20
3.6	Itsesäätely ja oppimisen tavoitteet	22
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA METODOLOGISET LÄHTÖKOHDAT	24
4.1	Tutkimusote	24
4.2	Tutkimuksen toteutus.....	24
4.3	Tutkimuksen kohdejoukko	25
4.4	Tutkimusaineiston keruumenetelmä.....	26
4.5	Kyselylomakkeen laatiminen.....	27
4.6	Kyselylomakkeen testaus ja aineistonkeruun toteuttaminen	30
4.7	Tutkimusaineisto ja sen analysointi.....	31
4.8	Tutkimuksen aikataulu, rahoitus ja julkaisu	34
5	TUTKIMUKSEN TULOKSET	34
5.1	Sukupuoli- ja ikäjakauma	35
5.2	Toteutusmuoto.....	36
5.3	Pohjakoulutus	37
5.4	Lähiopetuksen määrä ja motivaatio	39
5.5	Opiskelumotivaatio ja siihen vaikuttavat tekijät	41
5.6	Hoitotyön kompetenssit.....	43
5.7	Kyselytutkimuksella kerätyt avoimet kommentit	50

6 JOHTOPÄÄTÖKSET	52
7 TUTKIMUKSEN EETTISYYS, PÄTEVYYS JA LUOTETTAVUUS	53
8 POHDINTA.....	56
LÄHTEET	58
LIITTEET	63

Liite 1. Tutkimuslupahakemus

Liite 2. Työelämävalmiudet eli kompetenssit

Liite 3. Kyselylomake

ALKUSANAT

Haluamme esittää kiitoksemme kaikille tähän opinnäytetyöhön panoksensa antaneille, opiskelijoille ja ohjaajille

KÄYTETYT MERKIT JA LYHENTEET

op opintopiste

PBL Problem Based Learning, ongelmaperusteinen oppiminen

1 JOHDANTO

Koulutus on kokenut erilaisia muutoksia viime vuosina. Tämän myötä koulutusta tarjoavat tahot ovat joutuneet muokkaamaan mm. koulutustarjontaa ja -tapoja sekä henkilöstöä ja sen työtunteja. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvoston, Arene Ry:n mukaan (2018), ammattikorkeakoulujen rahoitus on laskenut viidenneksen vuodesta 2012 ja perus- ja strategiarahoitus on vähentynyt vuosien 2015-2017 välillä 41 miljoonaa euroa. Tämä koskee myös sairaanhoidon koulutusta, joka on muuttunut mm. luokkahuoneessa opettajan johdolla tapahtuvan opetuksen määrän vähentymisellä. Samalla opiskelijan vastuuta omasta oppimisestaan sekä tiedon hakemisesta ja omaksumisesta on lisätty. Opetus- ja kulttuuriministeriön 2018 julkaiseman tutkimuksen mukaan osa ammattikorkeakoulujen lehtoreista kokee resurssien puutteen heikentävän opetuksen laatua ja lähiopetukselle jäävän huonosti aikaa (OPM 2018 Korkeakoulu-uudistusten vaikutusten arviointi).

Sairaanhoitajakoulutus on osana yhteiskunnan kehitystä. Väestön ikääntyessä ja työikäisten vähentyessä, monimuotoistuminen ja teknologian arkipäiväistyminen haastavat kehittämään osaamista, jolloin muutoksessa toimiminen mahdollistuu. Hyvällä ja oikea-aikaisella ennakkoinnilla varmistetaan osaaminen myös tulevaisuudessa ja saadaan tietoa osaamistarpeista, painotusten muutoksista tai kokonaan uusista osaamisen osa-alueista ja työelämän tarpeista tulevaisuudessa. Määriteltäessä osaamista tarvitaan monimenetelmällisiä ratkaisuja ja useiden eri alojen asiantuntijoiden hyödyntämistä. Koulutuksen eri osapuolten ja yhteiskunnan tahojen tulee yhdessä määritellä tulevaisuuden osaamisen tarpeet ja kehittää uudenlaisia oppimisympäristöjä. (Eriksson, Korhonen, Merasto & Moisio 2015, 3.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa valmistuvien sairaanhoitajaopiskelijoiden työelämävalmiuksia ja opiskelumotivaatiota. Kiinnostus aihetta kohtaan heräsi, tutkijoiden huomattua käytännössä, miten suuri osa teoriaopinnoista on opiskelijan vastuulla, opettajajohtoisen opetuksen jäädessä osassa opistojaksoista vähäiseksi. Tämä asettaa omat haasteensa lukujärjestysten suunnittelulle ja tuntien sijoittelulle sekä opiskelijan ajankäytön hallinnalle. Työssä ei paneuduta käytännön harjoitteluiden tuomiin kokemuksiin vaan teorian

opiskeluun ja omaksumiseen. Vastaavia käytännön harjoittelut huomioivia tutkimuksia ovat tehneet jo aiemmin Ala-Knuussi (2009), Björkholm (2012), Simola (2017). Opinnäytetyö päätettiin rajata koskemaan vain teoriaopintojen antamia työelämävalmiuksia.

Tavoitteena tutkimuksella on antaa kokemustietoa sairaanhoitajaopiskelijan ammatillisista valmiuksista ja tietoperustan antamasta tuesta, sekä siitä miten opiskelijat kokevat opiskelujen aikana rakentamansa tietoperustan tukevan työelämävalmiuksien ja ammattitaidon kehittymistä. Tutkimuksen taustalla ovat ihmisen käyttäytymisen lähtökohdat, oppimisen ja opiskelun motivaatio ja työelämävalmiuksien kehittyminen. Opiskelumotivaation kartoittamisen avulla tarkastellaan opiskelijan itseohjautuvuutta. Opinnäytetyön tuloksia voidaan käyttää hyödyksi ammattikorkeakoulun opetussuunnitelman laatimisessa.

Tutkimus tehdään määrällisellä tutkimusmenetelmällä. Tutkimusaineiston mittarina käytetään kyselylomaketta, jonka avulla saatava aineisto on kokemuspäistä eli empiiristä. Saatu aineisto analysoidaan tilastolliseen analyysiin suunnitellulla Webropol 3.0 -analysointityökalulla.

2 TUTKIMUKSEN TARKOITUS, TAVOITE JA TUTKIMUSONGELMA

2.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoite

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa valmistuvien sairaanhoitajaopiskelijoiden työelämävalmiuksia ja opiskelumotivaatiota. Tavoitteena tutkimuksella on antaa kokemustietoa sairaanhoitajaopiskelijan ammatillisista valmiuksista ja tietoperustan antamasta tuesta, sekä siitä miten opiskelijat kokevat opiskelujen aikana rakentamansa tietoperustan tukevan työelämävalmiuksien ja ammattitaidon kehittymistä. Tutkimuksen tulokset ovat oppilaitoksen käytettävissä opetusta suunniteltaessa.

Tutkimuksen kohdejoukkona ovat Lapin ammattikorkeakoulun syksyllä 2015 ja/tai keväällä 2016 aloittaneet sairaanhoitajaopiskelijat. Työelämä asettaa erilaisia sairaanhoitajan ammatissa tarvittavia tietoja, taitoja ja toimintoja, joista puhutaan kompetensseina. Kts. Liite 2. Valmistuvien sairaanhoitajien työelämävalmiutta tarkastellaan näitä kompetensseja kartoittamalla.

2.2 Tutkimusongelmat

Tämän työn ensisijainen tutkimusongelma on:

Miten valmistuvat sairaanhoitajaopiskelijat kokevat ammattikorkeakouluopintojen hoitajan ammattiin tuottamat työelämävalmiudet?

Tutkimuksen apuongelmat ovat:

Miten sairaanhoitajaopiskelijat arvioivat motivaation vaikuttavan opiskeluun?

Miten sairaanhoitajaopiskelijat arvioivat motivaation vaikuttavan työelämässä tarvittaviin tietoihin ja taitoihin?

3 HOITOTYÖN KOULUTUS JA AMMATILLISET VAATIMUKSET

3.1 Tutkimuksen taustaa

Näyttöön perustuva hoitotyö on ajantasaisen tutkitun tiedon harkittua käyttöä, jossa pystytään perustelemaan omaa toimintaa. Näyttöön perustuvan toiminnan edistäminen on kirjattu kansallisiin terveystieteisiin asiakirjoihin, kuten terveydenhuoltolaki 1326/2010, 8§, jonka mukaan terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön, hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin. Näyttöön perustuvan toiminnan ja yhtenäisten käytäntöjen kehittäminen on kirjattu hallitusohjelmaan 2011-2015. (Hoitotyön tutkimussäätiö 2015.)

Tutkimuksen teoreettisessa viitekehyksessä käsitellään sairaanhoitajaopiskelijan työelämävalmiuksia ja ammatillista osaamista sekä oppimisen tavoitteita, motivaatiota ja itseohjautuvuutta. Motivoitunut oppija on itseohjautuva ja omaksuu tarvittavan tiedon, koska hänellä on tarve oppia (Martela & Jarenko 2017,12). Aihepiiriltään tämän tutkimuksen kanssa yhtenevää aihetta on aiemmin tarkastellut Simola (2017) ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetyössään. Erona tutkimusten välillä on käytännön harjoitteluiden tuoman kokemuksen tarkastelu.

Kansainvälisen näkökulman vuoksi samaan aihepiiriin kuuluvan tutkimuksen ovat kotimaassaan tehneet myös Hassankhani, Aghdam, Rahmani & Mohammadpoorfard (2015), jotka ovat tutkineet sairaanhoitajaopiskelijoiden oppimismotivaation ja minäpystyvyyden (self-efficacy) välistä suhdetta. Minä-pystyvyys voidaan tässä kontekstissa rinnastaa itseohjautuvuuteen ja omatoimisuuteen. Myös heidän tutkimuksessaan sairaanhoitajan työssään tarvitsemat taidot nostetaan esille ja tutkitaan oppimismotivaation suhdetta opinnoissa menestymiseen ja tämän myötä työssä vaadittavien taitojen omaksumiseen.

Sairanhoitajaopiskelija on opiskelija, joka on suorittanut lukion oppimäärän tai ylioppilastutkinnon, ammatillisen perustutkinnon tai niitä vastaavat ulkomaiset opinnot ja saanut edellä mainituilla opinnoilla hakukelpoisuuden, sekä tullut hyväksytyksi valituksi suorittamaan hoitotyön koulutusohjelmaa. (Lapin AMK, opetussuunnitelmat 2015-2016.) Tässä tutkimuksessa työelämävalmiuksilla tarkoitetaan koulutusohjelmaan sisältyvien ammattiopinnot hallintaa. Ammattiopinnot

koostuvat 111 opintopisteen kokonaisuudesta. Muut opintoihin kuuluvat kokonaisuudet ovat perusopinnot 23 op., vapaasti valittavat opinnot 10 op., ammattitaitoa edistävä harjoittelu 71 op. ja opinnäytetyö 15 op. (SoleOps 3.9.0, © 2005-2017.)

Hoitotyön koulutusohjelma antaa valmiudet toimia perusterveydenhuollossa, erikoissairaanhoidossa, sosiaalihuollossa sekä yksityisen ja kolmannen sektorin tehtäväalueilla. Hoitotyön koulutusohjelma pitää sisällään 210 opintopisteen kokonaisuuden. Koulutus sisältää EU-direktiivien 77/452/ETY, 77/453/ETY ja 89/595/ETY vaatimukset. (Lapin AMK, opetussuunnitelmat 2015-2016.) Sairaanhoidajakoulutuksen opetuksessa käytetään koko ajan enenevässä määrin hyväksi erilaisia verkkoympäristöjä ja iso osa opinnoista suoritetaan muualla kuin luokkatiloissa (Lapin AMK, opetussuunnitelmat 2015-2016).

Työelämä asettaa laatuvaatimuksia eli osaamistarpeita. Työntekijän näkökulmasta tarkasteltuna työelämälähtöinen osaaminen kohtaa työelämästä esiin nousseet tarpeet. Työelämätaitoihin lukeutuvat käsitys ammattitaidosta ja kokemuksen kautta kehittyvästä hiljaisesta ammattitaidosta. (Vesterinen 2001.) Yleisinä työelämävalmiuksina sairaanhoitaja asiantuntijana tarvitsee erityisen paljon vuorovaikutus- ja viestintätaitoja sekä kykyä koordinoida, organisoida ja johtaa ihmisiä ja työtä. Aloitteellisuus, innovatiivisuus ja luovuus myös voivat olla tarpeen työssä etenemisessä. Hyvät yhteistyötaidot ovat tarpeen tiimityön ollessa tiivistä. Lisäksi sairaanhoitajan tulee tietää terveydenhuoltojärjestelmän toiminnasta sekä oman organisaationsa ja työyksikön asettumisesta tähän järjestelmään. Tiedonsiirtoon, dokumentointiin sekä tietosuojaan liittyvien asioiden hallinta on myös erityisen tärkeää sairaanhoitajan työssä. (Mäkipää & Korhonen 2011.)

3.2 Oppija- ja oppimiskeskeinen pedagogiikka

Lapin ammattikorkeakoulussa toteutetaan oppija- ja oppimiskeskeistä (Problem - Based Learning, PBL) pedagogiikkaa, tavoitteena on opiskelijoiden ongelmanratkaisuprosessien ohjaaminen, jossa opettaja toimii asiantuntijana ja opiskelija etsii tarvitsemansa tiedon (Kangastie & Mastosaari 2016, 51). Sairaanhoidajaliiton

ja Metropolian yhteishankkeen myötä luotiin EU:n vaatimusten mukaiset sairaanhoitajan ammatillisen osaamisen vähimmäisvaatimukset (Eriksson, Korhonen, Merasto & Moisio 2014, 3).

PBL - pohjaisen opiskelun ja sen arvioinnin tehtävänä on tuottaa tietoa niin oppijalle itselleen kuin opettajille, suunnittelijoille ja päätöksentekijöillekin, koulutus- ja työelämässä. Keskiöön ongelmaperusteisen oppimisen arvioinnissa nousevat vastavuoroiset oppimaan oppimisen ja ongelmanratkaisun sekä sosiaalisen, tiedon käsittelyn ja yhteistoiminnan taidot. (Kärmeniemi & Lehtola 2005, 165.)

Ammattikorkeakoulusta valmistuvassa asiantuntijassa yhdistyvät tutkittuun tietoon perustuva tietäminen, konteksti ja sen ilmiöiden ymmärtäminen, tekemisen osaaminen ja erilaisten työelämätilanteiden hallintakyky. Osaamisen tuottamisessa hiljaisen tiedon merkitys korostuu, sillä sen kautta opiskelijalla on sellaista kokemuksellista tietoa, joka mahdollistaa ammatillisen kehityksen. Asiantuntijan osaamisen kehittyminen koulutuksen aikana on sekä mahdollistavan opetussuunnitelman että opetuksen tehtävä. Oppijan oman älyllisen toiminnan tunnistamisen, metakognition, kehittymiseen ja oppimaan oppimisen taidoille, koulutus voi parhaimmillaan luoda oikeat edellytykset. Jo kehittyneiden metakognitiivisten taitojen edelleen kehittyessä oppijan toiminta muuttuu pelkän ulkoa ohjautuvuuden sijaan oppijan itse ohjaamaksi prosessiksi. (Leppänen & Vähämaa 2006, 158-159.)

3.3 Sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen

Suomen eduskunta on säätänyt lain terveydenhuollon ammattihenkilöstä (Finlex. Lainsäädäntö. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstä 28.6.1994/559), jossa käy ilmi vaatimukset, jotka terveydenhuollon ammattihenkilön tulee täyttää. Lailla varmistetaan, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä on ammattitoiminnan edellyttämä koulutus, muu ammatillinen pätevyys ja ammattitoiminnan edellyttämät muut valmiudet. (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöstä 28.6.1994/559.)

Sairaanhoitajan koulutus pohjautuu Euroopan parlamentin ja neuvoston uudistuneeseen ammattipätevyysdirektiiviin (2013/55/ EU), joka korvaa direktiivin 2005/36/EU. Direktiivi koskee sairaanhoitajan ammattipätevyden tunnusta-

mista, ja siinä määritellään ammatillisen osaamisen vähimmäisvaatimukset. Sairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan koulutuksen tulee kestää vähintään kolme vuotta ja siihen on sisällyttävä vähintään 4 600 tuntia (180 op) opetusta. Suomalainen sairaanhoitajakoulutus (210 op) on 30 opintopistettä laajempi kuin direktiivi edellyttää. Sairaanhoitajakoulutuksen sisällöt laaditaan sen mukaan, minkälaista ammatillista osaamista koulutusohjelmassa tavoitellaan ja mikä kehittää yleisiä työelämässä tarvittavia työelämäkompetensseja. (OPM Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon 2006.)

Hoitotyön ammattiopintojen tavoitteena on perehdyttää opiskelija sairaanhoitajan ammatillisen tehtäväalueen tärkeimpiin kokonaisuuksiin ja sovelluksiin. Opintoihin kuuluu kliininen harjoittelu, jossa opiskelija perehtyy ohjatusti keskeisiin käytännön työtehtäviin sekä tietojen ja taitojen soveltamiseen työelämässä. Harjoittelusta 15 opintopistettä muodostuu opinnäytetyöstä, jonka opiskelija laatii hoitotyön kehittämisen näkökulmasta. (OPM 2006.)

Sosiaali- ja terveyspalvelujen ammattikorkeakoulutuksen ammatit ovat palveluammatteja, joiden koulutuksen tulee vastata ammattikuviin kohdistuviin odotuksiin. Kyseessä olevat ammatit perustuvat teoreettisesti hallittuun ja tutkittuun ammattitietoon, joissa pääasiallisesti tarvittava tieto- ja taitoperusta muodostuvat hoitotieteellisestä, yhteiskunta- ja käyttäytymistieteellisestä sekä luonnon- ja lääketieteellisestä tiedosta. (Haverinen & Vänskä 1999.)

Ammattikorkeakoulun tehtävänä on antaa työelämän ja sen kehittämisen vaatimuksiin sekä tutkimukseen, taiteellisiin ja sivistyksellisiin lähtökohtiin perustuvaa korkeakouluopetusta ammatillisiin asiantuntijatehtäviin ja tukea opiskelijan ammatillista kasvua. (Finlex. Lainsäädäntö. Ammattikorkeakoululaki 932/2014.) Ammatillinen asiantuntijuus muodostuu toisiinsa sulautuneista teoriasta ja käytännöstä. Asiantuntijalla on laajaa oman alansa tietoihin, taitoihin ja kokemukseen perustuvaa osaamista. Opiskeluaikana luodaan perusta asiantuntijuuden kehittymiselle. (Luukkainen & Uosukainen 2011.)

Ammattikorkeakoulut pyrkivät mukautumaan ja vastaamaan yhteiskunnassa tapahtuvaan nopeaan muutokseen. Työelämässä vastaan tulevat ongelmat eivät noudata kaavoja, joita opitaan koulutuksessa, vaan ne on opittava ratkaisemaan

siten, kuin ne tulevassa ammatissa kohdataan. Koulutusten tarjoama tieto on nopeasti vanhenevaa ja ammattitaito edellyttää elinikäistä oppimista. Perinteisellä koulutuksella ei voida enää tuottaa työn vaatimia tietoja ja taitoja, vaan kyky oppia vaatii itsenäistä tiedonhankintaa, hankitun tiedon soveltamista, ongelmanratkaisukykyä ja moniammatillisen yhteistyön hyödyntämistä. (Poikela 2002, 37,38.)

Arene Ry:n vuonna 2006 antamien suositusten pohjalta on laadittu suositus ammattikorkeakoulututkintojen yhteisistä kompetensseista. Näitä suosituksia hyödyntäen ammattikorkeakoulut ovat yhteistyössä työelämän edustajien kanssa laatineet yleiset työelämässä tarvittavat valmiudet eli kompetenssit (kts. Liite 2). Ne ovat laajoja osaamiskokonaisuuksia, joiden tarkoituksena on kuvata työelämässä tarvittavaa pätevyyttä, suorituspotentiaalia ja kykyä suoriutua kyseiseen ammattiin kuuluvista työtehtävistä. Kompetenssit jaetaan ammatillisiin ja yhteisiin kompetensseihin ja niiden tarkoituksena on olla toisistaan erottuvia ja arvioitavissa olevia osaamiskokonaisuuksia. Koulutusohjelmakohtaiset kompetenssit muodostavat perustan opiskelijan ammatilliselle kehitymiselle. Yhteiset kompetenssit ovat eri aloille yhteisiä osaamisalueita, joskin niiden erityispiirteet ja tärkeys vaihtelevat ammattien ja työtehtävien mukaan. Kompetenssien kehittymiseen voidaan vaikuttaa koulukohtaisesti, koulutuksen sisällöllä ja pedagogisilla ratkaisulla. Yleisten työelämävalmiuksien kehittämisessä erityisesti pedagogisilla ja oppimisympäristöihin liittyvillä ratkaisulla on keskeinen merkitys. (Arene Ry 2010.)

3.4 Oppimismotivaatio

Motivaatio on tila, joka saa aikaan, ohjaa ja ylläpitää toimintaa. Motivaatio vaikuttaa siihen, mitä valintoja yksilö tekee erilaisten toiminta- ja käyttäytymisvaihtoehtojen välillä, kuin myös yksilön määrätietoisuuteen, esimerkiksi kotitehtävien tekemisen ja muun toiminnan välillä. Motivaatio-käsitettä voidaan käyttää useiden toimintaa suuntaavien, ylläpitävien ja estävien tekijöiden yleisnimityksenä. (Lehtinen, Vauras & Lerkkanen 2016, 143-144.) Päätöksentekoa edeltää motivaatio, jota seuraa tahto. Motivaatio ja tahto tulee erottaa toisistaan. Voimakkaasti motivoituneiden opiskelijoiden voi olla vaikea asettaa tavoitteita ja toteuttaa niitä esim. toisten ihmisten asettamien pakotteiden tai ajatusten harhailun vuoksi. (Ruohotie 2005, 80-81.)

Kokemus ei ole vain havaintokokemus vaan käsite on laajempi ja sen tarkastelussa tulee ottaa huomioon toiminnan merkitys. Kokemukseen vaikuttaa jokaisen yksilön niin kielellinen, kulttuurinen kuin ruumiillinenkin tausta. (Määttänen 2009, 18.) Eri ihmisten kokemusta ja sen vaikutusta toimintaan pyritään selittämään motivaatioteorioilla. Optimaalinen oppimisympäristö vaikuttaa motivaation muodostumiseen. Yksi opettajan tärkeimmistä tehtävistä onkin rakentaa hyvät olosuhteet opiskelijan motivaation muodostumiselle. Opetussuunnitelman ohjatessa toimintaa ja oppimisen tavoitteita, opettaja luo oppimisympäristön, joka tukee opiskelijan omatahtista oppimista, itseohjautumista ja itsemääräämisoikeutta. (Toivola, Peura & Humaloja 2017, 33-35.)

Motivaatiota voidaan tarkastella useista eri näkökulmista. Ryan ja Deci määrittelevät kolme erityyppistä motivaation tilaa. Amotivoituneelta henkilöltä puuttuu tahto toimia. Tässä tilassa oleva ei tee mitään, ellei se ole jonkun ulkopuolisen sanelemaa. Ulkoista motivaatiota ovat ulkoapäin tulevat yllykkeet, esim. arvostus, jonka vuoksi tehtävä suoritetaan. Sisäinen motivaatio on motivoitumista asian tai toiminnan itsensä vuoksi, tyydyttääkseen psykologisia tarpeitaan. Näiden tarpeiden täyttäminen on tärkeää kestäväen oppimisen kannalta ja niillä on vaikutusta henkilön onnellisuuden tunteeseen ja hyvinvointiin. (Ryan & Deci 2000, 74; Järvillehto 2014, 25-27.)

Motivaatiota ja ihmisen perustarpeiden tyydyttämisen suhdetta on tarkastellut mm. Maslow (1970). Maslowin tarpeiden hierarkian ja itsensä toteuttamisen mallin ajatuksena on alempien tarpeiden, kuten turvallisuuden, tyydyttäminen, ennen kuin voidaan tyydyttää ylempiä tarpeita kuten ymmärrystä ja itsensä toteuttamista. Maslowin teoria on monipuolinen, mutta sen perusteella on vaikea ennustaa ihmisten käyttäytymistä. (Lehtinen, Vauras & Lerkkanen 2016, 149; McLeod 2017.) Ryan ja Deci (2000) esittelevät kolme psykologista perustarvetta. Autonomian eli vapauden kokemus on tunne siitä, että saa omilla teoillaan aikaan muutoksia. Toiminta ei täten ole muiden tahtoon tai tekoihin sidottua. Kompetenssin kokemus tarkoittaa asioiden aikaansaamista ja tavoitteiden saavuttamista. Elämänhallinta mahdollistaa tavoitteiden saavuttamisen. Yhteenkuuluvuus on tunne siitä, että on osa jotain ryhmää. Ihmiset ovat kuitenkin perustarpeiltaan erilaisia, joten kaikkia näitä tarpeita ei kuitenkaan tarvitse tyydyttää, jotta voi olla tyytyväinen. (Ryan & Deci 2000; Järvilehto 2014, 28.)

Ruohotie, Leino ja Rauhala (1993, 19) nostavat esille Decin ja Ryanin (1985) sisäisen motivaation teoriaa tarveteoriana. Ihmisellä on sisäinen tarve olla pätevä ja määrätä omista asioistaan. Konkreettisemmän merkityksen opetuksessa saanut Decin ja Ryanin itsemääräämisteoriat (self-determination theory) ei erottele sisäistä ja ulkoista motivaatiota toisistaan vaan tekee niistä jatkumon, jossa sisäistä motivaatiota säätelevät kokemukset toiminnan merkityksellisyydestä sekä henkilön omat arvot ja tarpeet. Ihmisten luontoon kuuluu olla utelias ja motivoitunut ja tuntee olevansa vastuussa omasta tekemisestään. Ulkoisesti säädeltä motivaatio on kontrolloidumpaa ja käyttäytyminen tähtää ulkoapäin asetettujen vaatimusten täyttämiseen tai palkinnon saavuttamiseen. (Deci & Ryan 2000, 54-6; Lehtinen, Vauras & Lerkkanen 2016, 149; Toivola, Peura & Humaloja 2017, 33-34.)

Yksi keskeisistä tavoiteteorioista on myös Carol Dweckin (1989, 2006) muodostama tavoiteorientaatioteoria, joka jaottelee suoritus- ja oppimisorientaation. Teorian mukaan oppijat eroavat siinä, kiinnostuvatko he tehtävästä vai ovatko he mi-näsuuntautuneita ja haluavat osoittaa olevansa parempia kuin muut oppijat. Tehtäväsuuntautuneet ja oppimiseen orientoituneet oppilaat uskovat, että kyvyt voi oppia ja täten kehittää ominaisuuksiaan ja oppia erehdyksistään. Heille oppimi-

nen on elinikäistä ja vastoinikäymiset arvokkaita oppimiskokemuksia. Minäsuuntautuneet suoritukseen orientoituneet oppijat pitävät kykyjä ehdottomana vankiona, niitä joko on tai ei ole eikä niitä voi kehittää. Suoritukseen orientoituneiden ajattelutapa kyvyistään voi olla motivaatiota heikentävä tekijä. (Lehtinen, Vauras & Lerkkanen 2016, 169; Salmela - Aro 2018, 11-12.)

3.5 Itseohjautuvuus

Itseohjautuvuudella tarkoitetaan henkilön kykyjä ja taitoja toimia itsenäisesti ilman jonkun muun ohjausta ja kontrollia. Itseohjautuakseen henkilö tarvitsee motivaatiota, hänellä on oltava halua tehdä asioita omaehtoisesti jonkun tietyn päämäärän saavuttamiseksi. Jotta päämäärän saavuttaminen on mahdollista, tulee henkilöllä olla käsitys siitä mitä päämäärän saavuttaminen vaatii häneltä itseltään, lisäksi hänellä on oltava riittävät taidot päämäärän tavoitteluun. (Martela & Jarenko 2017,12.)

Itseohjautuva oppiminen ei ole opiskelua eristyksissä tai yksin, vaan onnistuakseen se tarvitsee yhteisöllisyyttä ja vuoropuhelua (Toivola, Peura & Humaloja 2017, 46). Itseohjautuvuuden ollessa arvona aikuiskoulutuksessa, oppija voi kokea itsensä hämmentyneeksi. Itseohjautuvuuteen tulee kuitenkin kasvaa ja tähän tarvitaan olennaisesti myös ohjaajan tukea ja kannustusta. (Front 2009.) Kuitenkin useiden tutkijoiden mukaan opiskelijoiden itseohjautuvuus kehittyy asteittain, myös ahdistusta aiheuttavana prosessina, ja sen edistymistä opettaja voi joko auttaa tai hidastaa (Lyyra 1999, 18).

Maija-Leena Lyyran 1999 suorittamassa tutkimuksessa kuvataan sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulutasoisten opettajien näkemyksiä kyseisten alojen opiskelijoiden itseohjautuvuudesta ja siihen tukemisesta vuosien 1995-1996 aikana, kun tutkimus suoritettiin. Tulosten mukaan itseohjautuvaa opiskelijaa kuvaavia tekijöitä ovat iän ja luonteenpiirteiden lisäksi itsetuntemus, opiskeltavaan alaan liittyvä motivaatio ja opiskeluvälmiudet. Tutkimukseen osallistuneiden opettajien näkemysten mukaan opiskelijan itsetuntemus ja realistinen kuva itsestä oppijana ovat lähtökohtia itseohjautuvuuteen oppimisessa. Itseohjautuvan opiskelijan valmiuksista opettajat toivat esille myös positiivisen asenteen itseä ja toisia kohtaan, opiskelutekniset ja sosiaaliset taidot sekä asenteisiin liittyvät tekijät.

Opiskeluteknisistä taidoista välttämättöminä korostettiin valikoivaa lukemista, aktiivista tiedon etsintää ja hyödyntämistä. Sosiaaliset taidot kuten ryhmätyötaidot ja kyky yhteistoimintaan sekä opiskelijan itsenäisyys ovat perustana itseohjautuvuudelle. Tavoitesuuntautuvan toiminnan edellytyksenä ovat opiskelijan halu pitkäjänteiseen, kriittiseen ja kyseenalaistavaan opiskeluotteeseen. (Lyyra 1999, 18-31.)

Opintojen eteneminen ja oppiminen vaativat jatkuvaa arviointia ja oppimisen ohjausta, johon luonnollisena osana tulee kuulua monitahoinen palaute opiskelua ohjaavilta opettajatiimin jäseniltä, asiantuntijoilta, tukipalvelujen henkilöstöltä, työelämän edustajilta ja muilta opiskelijoilta. Kognitiivinen, operationaalinen ja sosiaalinen oppiminen ovat erikseen tai yhtä aikaa tapahtuvia kasvun ja kehityksen prosesseja, joita reflektiivinen oppimisprosessi, opiskelijan oma aktiivisuus ja halu sekä kyky tarkastella oppimaansa ja kokemaansa vahvistavat. (Kangastie & Mastosaari 2016, 20.)

Päivi Löfman (2014) on väitöskirjassaan Tapaustutkimus itseohjautuvuudesta sairaanhoitajakoulutuksen eri vaiheissa, tutkinut erään opiskelijaryhmän kokemuksia itseohjautuvuudesta. Tutkimukseen osallistuneet vastaajat näkivät opetushenkilöstön ja tukipalvelut tärkeinä itseohjautuvuuden edistäjinä, joskin koulutuksen alkuvaiheessa itseohjautuvuuden käsitteenä abstraktiksi, negatiiviseksi ja haastavaksi, mutta koulutuksen loppupuolella positiiviseksi. Vaikka opiskelijoiden itseohjautuvuusvalmiudet olivat hyvät koulutuksen lopussa, niin itseohjautuvuus ei kehity koulutuksessa yksin vaan opettajan tai ohjaajan persoonalla on tutkimuksen mukaan vaikutusta itseohjautuvuuden kehittymiseen. Tutkimuksen tulokset antavat viitteitä, että itseohjautuvuutta koulutuksessa voidaan lisätä, mikäli huomioidaan eri oppimistyyliä ja kannustetaan tekemällä oppimiseen.

Allen Toughin (1967, 1979) itseohjautusta oppimisesta tekemä tutkimus on ollut perustana itseohjautuun oppimiseen liittyvissä tutkimuksissa maailmanlaajuisesti. Toughin itsesuunnitelluksi oppimiseksi nimittämänsä tutkimuksen kohteena olivat 66 ontariolaisen oppimisprojektin, joissa oppijat päättivät itsenäisesti mm. opittavista asioista, oppimiseen tarvittavista menetelmistä, oppimisympäristöstä, opiskelun ajoituksesta ja siihen varatusta ajasta, edistymisen arvioinnista ja toimen-

piteistä opiskelumotivaation säilyttämiseksi ja lisäämiseksi. Tutkimuksen tuloksena Tough totesi, että 70 % kaikista projekteista oli oppijoiden suunnittelemaa ja he ottivat vastuun useista asioista omissa projekteissaan. (Ruohotie 2005, 162-164.)

3.6 Itsesääätely ja oppimisen tavoitteet

Oppijan aktiivisuutta tiedon käsittelijänä ja oman oppimisen ohjaajana voidaan tarkastella käsitteellä itsesääätely. Käsitteellä viitataan usein oppijan oman tahdon alaiseen kontrolliin ja motivaatiota sääteleviin tekijöihin. Tavoitteellinen oppiminen edellyttää opiskelijalta, osana itsesääätelyä, itsereflektiivisiä valmiuksia. Asetetut tavoitteet myös helpottavat yksilön itsesääätelyä ja itseohjautuvuutta, sillä ne osoittavat hyväksyttävän suoritustason. Itsereflektiolla tarkoitetaan oppijan valmiuksia hankkia tietoja omista sisäisistä prosesseistaan, kuten kyky nähdä asiat, jotka oppija ymmärtää ja vastaavasti ei ymmärrä. Itsereflektiivisiin valmiuksiin kuuluu myös omien toimintojen sovittaminen kunkin tehtävän vaatimuksia vastaavaksi. (Ruohotie, Leino & Rauhala 1993, 15; 22-23; Ruohotie 2005, 160.)

Itseohjautuvien oppijoiden katsotaan yleisesti olevan luonteeltaan aktiivisia oppijoita, jotka säätelevät oppimisprosessiaan eri tavoin. Korkeakouluopinnoissa, joissa ulkoinen tuki on usein rajallista, itseohjautuvuudella, itsesäätelyllä on huomattavan suuri merkitys opintomenestykseen. (Heikkilä 2011,18.) Opettajat voivat tukea opiskelijan itseohjautuvuutta luomalla oppimisympäristöjä, joissa opiskelijalle annetaan mahdollisuus vaikuttaa omaan opiskeluunsa ja kasvattaa vastuuta omasta toiminnasta. Opiskelijan kokiessa mielekkyyttä omassa opiskelussaan, kasvattaa se hänen itseohjautuvuuttaan. (Lyyra 1999, 25.)

Tavoitteita voidaan kuvata kahden tekijän, sisällön ja intensiteetin, avulla. Intensiteetti liitetään henkisiin prosesseihin, siihen miten kiinnostunut yksilö on kyseisen ongelman ratkaisusta ja kuinka sitoutunut hän on. Sitoutuminen tavoitteeseen, kertoo siitä miten merkittäväksi tai tärkeäksi tavoite koetaan ja miten innokas yksilö on tavoittelemaan sitä huolimatta esteistä ja vastoinkäymisistä. Itsetehokkuus vaikuttaa tavoitteen valintaan ja sitoutumiseen ja siten myös tavoitteen määrittelyyn. Tavoitteiden määrittely vaikuttaa myös itsetehokkuuteen. Sekä yk-

silön itselleen asettamat, että ulkoapäin tulleet tavoitteet parantavat suoritustasoja. Näihin ulkoapäin tulleisiin tavoitteisiin on ammattikorkeakoulun opetussuunnitelman pyrkimyksenä vastata. (Eriksson, Korhonen, Merasto & Moisio 2014, 3–4.)

Luovuutta edistävän ja oppijakeskeisen oppimiskulttuurin aikaansaamiseksi avainasemassa on yhteisopettajuus, sen tukeminen ja vahvistaminen, jolloin oppimisen luovuutta voidaan katsoa mahdollisuuksien ajatteluna ja vaihtoehtoihin toimintatapoihin tarttumisena. (Kangastie & Mastosaari 2016, 10.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS JA METODOLOGISET LÄHTÖKOHDAT

4.1 Tutkimusote

Tutkimuksen tarkastelukohteena olivat opiskelijat ja heidän opiskelukäyttäytymisensä. Ihmisen käyttäytymisen selittämiseen on olemassa kaksi lähtökohtaa: aristotelinen ja galileinen perinne. Aristotelinen perinne käyttää ns. teleologista lähestymistapaa, jossa ilmiötä tarkastellaan suhteessa niiden päämäärään tai lopputulokseen. Teleologisen selityksen mukaan muutos tarkoittaa jonkin kyvyn tulemistä todelliseksi, koska nämä kyvyt kuuluvat olioiden olemukseen ja niillä on jokin tietty tarkoitus, kuten esim. ihmisen perusluonteeseen kuuluva liikkuminen paikasta toiseen. Galileinen perinne taas pyrkii selittämään tapahtumat kausaalisesti; kaikkia muutoksia edeltävät aina niihin johtaneet syyt, esimerkiksi uuden ammatin opiskeleminen, koska nykyinen ammatti ei enää työllistä. (Niiniluoto 1984, 44; Niskanen 1994, 15.)

Aristoteleen mukaan jokaisen tieteenalan sisältämät totuudet voidaan jakaa peruslauseisiin eli aksioomiin ja aksioomista päättelysääntöjen avulla johdettuihin teoreemoihin. Toisaalta myös aistihavainnoilla on tärkeä tehtävä tieteellisessä teorianmuodostamisessa. Eri tieteenalojen peruslauseet saadaan aistihavaintoihin perustuvan induktion avulla. Induktio on päättelytapa, jossa yksittäistapausten kertaantuessa voidaan tehdä looginen päätelmä. Joissain tapauksissa intuitioon eli näkemykseen nojaava induktiivinen päättelytapa ei välttämättä säilytä totuutta, mutta on mahdollisesti tietoa laajentavaa ja samalla yksi deduktiivisen päättelyn muoto. Deduktiivinen päättely säilyttää totuuden, jos johtopäätös on perusteidensa looginen seuraus. (Haaparanta & Niiniluoto 1994, 66-68; Niskanen 1994, 14-15.)

4.2 Tutkimuksen toteutus

Määrällinen tutkimus on tarkoitettu muuttujien mittaamiseen, tilastollisten menetelmien käyttöön ja muuttujien välisten yhteyksien tarkasteluun (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 55, 57). Yksinkertaistettuna tilastollinen tutkimus on siis numeroiden hyväksikäyttöä, jossa tutkimusaineiston käsittelyyn käytetään erilaisia matemaattisia toimintoja. Tutkijan tehtävänä on tuntea tutkimansa aiheen sisältö ja ymmärtää tilasto – ohjelmien ja tietotekniikan tuottamat tulokset

siten että hän kykenee selittämään ne ymmärrettävästi tutkimuksen lukijoille (Valli 2015, 7,10).

Tutkimuksessa kerättiin opiskelijoiden kokemukseen perustuvaa tietoa ja se toteutettiin määrällisellä tutkimusmenetelmällä. Menetelmän pyrkimyksenä on saada mahdollisimman objektiivista, kokemusperäistä tietoa tarkoin rajatuista kohteista (Huttunen 1994, 140). Kuvaileva eli deskriptiivinen tutkimus vastaa kysymyksiin mikä, kuka, millainen, missä milloin ja se on empiirisen tutkimuksen perusmuoto. Tarkoituksena on kuvata, minkälainen tutkittava ilmiö on ja kuinka yleinen se on. Tulosten luotettavuuden, tarkkuuden ja yleistettävyyden kannalta kuvaileva tutkimus vaatii laajan aineiston. (Heikkilä 2008, 14; KvantiMOTV 2009.) Tutkimukseen kutsuttavat ovat Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoita ja heille lähetetään sähköpostikutsu osallistua tutkimukseen. Tutkimuksen tavoitteet saavuttaakseen tutkijoiden oli verrattava keskenään opiskelijoiden kokemuksia saamastaan tietoperustasta, opiskelumotivaatiosta ja heidän ammatillisista kompetensseistaan.

4.3 Tutkimuksen kohdejoukko

Tutkimusta tehtäessä oli määriteltävä, mikä joukko on tutkimuksen kohteena. Joukkoa kutsutaan populaatioksi tai perusjoukoksi, joka muodostuu tutkimusyksiköistä, joita tilastotieteessä kutsutaan tilastoyksiköiksi. Tutkimuksen avulla pyritään selvittämään populaation ominaisuuksia ja aluksi tutkijoiden oli ratkaistava, tehdäänkö tutkimus kokonaistutkimuksena vai otantatutkimuksena. Kokonaistutkimuksessa populaation jokainen tilastoyksikkö on tutkimuskohteena. Otantatutkimus kohdistuu osaan tietyin kriteerein valikoituun otokseen populaatiosta. (Nummenmaa, Holopainen & Pulkkinen 2017, 17,25). Otantamenetelmään vaikuttavat mm. millaisia tietoja tutkimuksella halutaan, perusjoukon jäsenten samankaltaisuus tai erilaisuus ominaisuuksien suhteen ja tutkimuksen budjetti (Heikkilä 2008, 35).

Tämän tutkimuksen perusjoukkoon kuuluvat Lapin ammattikorkeakoulun sairaanhoitajaopiskelijat, joista tutkijat päättivät kutsua tutkimukseen mukaan viimeisen lukukauden sairaanhoitajaopiskelijat. Kutsuttavien otokseen sisällytettiin päivä-, monimuoto- ja kansainvälisten ryhmien sairaanhoitajaopiskelijat, jotka

ovat tutkimuksen havaintoyksiköt. Havaintoyksiköt poimittiin tutkijoiden harkinnan mukaan ja perusteltiin sillä, että valmistuvilla sairaanhoitajaopiskelijoilla on takanaan jo suurin osa teoriaopinnoista sekä harjoitteluista ja oletettavasti paras näkemys työelämässä tarvittavista tiedoista ja taidoista. Täten otokseen kuuluu 150 sairaanhoitajaopiskelijaa. (Vilkkä 2007, 58.)

4.4 Tutkimusaineiston keruumenetelmä

Kokemukseen tai aistihavaintoihin perustuvia aineistonkeruumenetelmiä ovat mm. haastattelu ja kyselylomake (Huttunen 1994, 138). Kyselylomakkeesta käytetään usein käsitettä mittausväline ja sen tulee olla sisällöltään tutkimusilmiötä kattavasti mittaava ja tarpeeksi täsmällinen perustanaan kattava kirjallisuuskatseaus (Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 113-115).

Tämän tutkimuksen aineistonkeruumenetelmäksi valikoitui kyselylomake, johon oli koottu tutkimusaiheeseen liittyviä suljettuja eli vastausvaihtoehdot antavia kysymyksiä. Suljetut kysymykset ovat tarkoituksenmukaisia silloin, kun vastausten käsittelyä halutaan yksinkertaistaa sekä torjua virheitä. Etuna on lisäksi nopea vastaaminen. Suljetuilla kysymyksillä on myös haittapuolensa. Vastaukset voidaan antaa harkitsematta tai vaihtoehtojen esittämisjärjestys voi johdatella vastaajaa. Sopivia vaihtoehtoja voi myös puuttua, jolloin vaihtoehto ”en osaa sanoa” on usein sopivin vaihtoehto. Tutkijat ovat lisäksi voineet epäonnistua vastausvaihtoehtojen luokittelussa, jolloin tilannetta on vaikea korjata tuloksissa. (Heikkilä 2008, 50-51; Kankkunen & Vehviläinen-Julkunen 2013, 113.)

Sähköisessä muodossa kysely voidaan toimittaa ilman kuluja kohderyhmälle tai kyselyn laatijoille riippumatta heidän maantieteellisestä sijainnistaan (Valli 2015, 30-31). Alun perin tutkijoiden tarkoitus oli luovuttaa kysely paperiversiona kaikille kohdejoukon opiskelijoille. Suunnitelmat muuttuivat tutkijoiden aikataulujen vuoksi ja lomake toteutettiin vain sähköisenä verkkokyselynä. Verkkokyselyjen toteutukseen on olemassa useita ohjelmia, joissa kyselystä saa erinäköisen ja logiikaltaan erilaisen. Tutkijat valitsivat Webropolin, jossa kysymykset ovat yhdellä avoimella lomakkeella ja samalle näytölle saa useamman kysymyksen. Ohjelmassa on myös oma raportointityökalu. Webropolin etuna on myös vastaajien

mahdollisuus omien vastaustensa vertailuun parantaen niiden johdonmukaisuutta saman aihealueen ympärillä. (Valli & Perkkilä 2018, 122-123.)

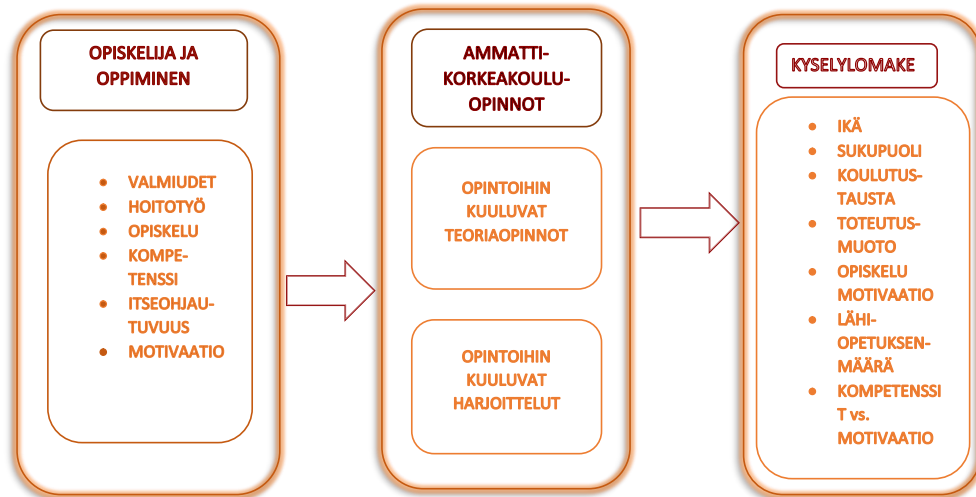
Kansainväliset opiskelijaryhmät kuuluivat tutkimusotokseen ja tutkijoiden oli määrä kääntää lomake myös englanniksi, koska käytettävissä olevien resurssien puitteissa kohdejoukkoon kuuluvat kielivähemmistöt tulee myös ottaa huomioon. Aikatauluseikkojen vuoksi jouduttiin luopumaan kyselylomakkeen kääntämisestä englannin kielelle ja lomake julkaistiin vain suomenkielisenä. (KvantiMOTV 2010a.)

4.5 Kyselylomakkeen laatiminen

Osaltaan myös tutkimuseettisten seikkojen huomioonottamisen vuoksi kyselylomakkeen suunnittelua edeltää tutustuminen kirjallisuuteen, tutkimusongelman täsmentäminen sekä käsitteiden määrittely. Lisäksi tulee ottaa huomioon, miten ja millä ohjelmalla kyselylomake tehdään ja tutkimusaineisto käsitellään sekä raportoidaan. Kyselylomaketta laatiessa tulee kiinnittää huomiota mm. lomakkeen ulkoasuun, laajuuteen ja kokonaisrakenteeseen ja sisällön loogisuuteen sekä kysymyksenasettelun tarkkuustasoon ja avointen kysymysten määrään. Lomakkeesta pitää tehdä vastaajia houkutteleva. Tärkeää on myös miettiä kysymysten rakenne; tehdäänkö yksittäisiä kysymyksiä vai asetetaanko kysymyssarjoja. (Heikkilä 2008, 47; KvantiMOTV 2010a.)

Tutkimusaihe valikoitui tutkijoiden huomattua käytännössä, miten suuri osa teoriaopinnoista on opiskelijan vastuulla, opettajajohtaisen opetuksen jäädessä osassa opintojaksoissa vähäiseksi. Tämä johti tutkijat lopulta miettimään, miten valmistuvat sairaanhoitajaopiskelijat kokevat oman ammatillisen valmiutensa. Mietinnän tuloksena muotoutuivat tutkimusongelmat, josta alkoi käsitteiden määrittely eli operationalisointi analyyttisiksi mitattaviksi muuttujiksi (KvantiMOTV 2008). Kyselylomake lähdettiin laatimaan yhteistyössä opinnäytetyön ohjaajan kanssa, miettimällä mitä työelämävalmiudet ovat sekä mitkä asiat korostuvat ammattikorkeakoulun teoriaopinnoissa. Lisäksi muodostettiin ne käsitteet eli muuttujat, joilla saatiin opiskelijoita luonnehtivat ominaisuudet sekä ne käsitteet, joita tutkijat haluavat opinnäytetyöllä kartoittaa.

Kuviossa 1 esitetään tutkimuksen teoreettinen viitekehys, jonka perusteella kyselylomake laadittiin. Ammattikorkeakouluopintoihin kuuluvat harjoittelut rajattiin tutkimuksen ulkopuolelle niiden runsauden vuoksi.

Kuvio 1. Tutkimuksen teoreettinen viitekehys

Taustakysymyksillä kartoitettiin tutkimus otoksen ominaisuuksia; mihin ikähaarukkaan havaintoyksikköjoukon jäsenet sijoittuivat, oliko sukupuolten osuuksissa eroja, toteutusmuoto, jossa he opiskelevat sekä oliko heillä jokin aikaisempi toisen asteen koulutus. Työelämävalmiuksien kartoitusosiossa hyödynnettiin yleisiä työelämävalmiuksia eli kompetensseja, jotka ammattikorkeakoulut ovat yhteistyössä työelämänedustajien kanssa määritelleet. Kts. liite 2.

Lomakkeen suunnittelun lähtökohtana on tehdä siitä pituudeltaan ja ulkoasultaan vastaajia houkutteleva. Kysymyksenasettelun tulee olla täsmällistä, helppotajuista ja yksinkertaista, jotta vastaajien aika ei kulu jo pelkkään kysymyksen ymmärtämiseen. Kysymykset pitää erottaa selkeästi toisistaan. Kyselylomakkeen alkuun ja jokaisen kysymyksen tai kysymyssarjan alkuun kannattaa laittaa mahdollisimman yksityiskohtainen ohjeistus. Tällä turvataan teknisesti oikea vastaus. Kysymyskohtaiset sisällölliset täsmennykset ovat myös usein tarpeellisia. Kaikkia

kysymyksiä ei kuitenkaan voi eikä ole pakko kysyä kaikilta vastaajilta. Tässä tapauksessa kysymykseen vastaava joukko on ilmoitettava selkeästi kyseisen kysymyksen kohdalla. (KvantiMOTV 2010a.)

Lomakkeen kysymykset jaettiin kolmeen osioon: taustatiedot, työelämävalmiudet ja opiskelumotivaatio. Taustatietojen sekä opiskelumotivaation kohdalla tutkijat kokivat, ettei kysymyssarjojen alkuun tarvittu yksityiskohtaista ohjeistusta. Työelämävalmiudet tarvitsivat täsmennystä, joten kysymyssarjan alkuun lisättiin tarkempaa tietoa sekä linkki www-sivulle, josta tutkijat kyseiset valmiudet ovat löysivät. Minimoidakseen hylättyjä ja vaillinaisia vastauksia, lomakkeen kysymykset asetettiin pakollisiksi, poissulkien kysymys 5, koska sen vastaamiseen oli ehto. Mikäli kysymykseen 4 tulisi kielteinen vastaus, voi kysymyksen 5 ohittaa ja siirtyä seuraavalle sivulle. Tämä oli myös ohjeistettu kysymyksen 5 alussa.

Avoimia kysymyksiä kannattaa määrällisessä tutkimuksessa käyttää harkiten. Kysymyksillä halutaan yleensä jollakin tavalla rajata vastaajan ajatusten suuntaa. Sanallisten vastausten luokittelu on työlästä, mutta niistä voidaan saada asioita ja ideoita, joita ei etukäteen ole huomattu. (Heikkilä 2008, 49.) Lomakkeen loppuun on sijoitettu yksi avoin kysymys, jolla ei kuitenkaan haluta ohjailta vastauksia. Tarkoituksena on saada näkökantoja ja asioita, joita ei suljetuin kysymyksiin pystytä selvittämään.

Kyselylomake oli rakennettu siten, että vastaaja voi valita vain yhden vaihtoehdon, pois lukien kysymykset 11 ja 12. Lomakkeessa kysyttiin vastaajien mielipiteitä tutkittavista asioista. Mielipidetiedustelut sisältävät usein väittämiä, joihin otetaan kantaa asteikkotyypisin vastausvaihtoehdoin. Yksi tavallisimmista asenneasteikoista on Likertin asteikko, jota käytettiin myös tässä tutkimuksessa. Likertin asteikko on 4- tai 5-portainen järjestysasteikko, jonka toisessa päässä on useimmiten ”täysin samaa mieltä” ja toisessa vastaavasti ”täysin eri mieltä” ja väliin voidaan sijoittaa ”ei samaa eikä eri mieltä”. Yhtenä vaihtoehtona voi myös olla ”en osaa sanoa”, joka on tarkoitettu niille, joilla ei ole kokemusta kysytystä asiasta tai tilastollisesta tutkimuksesta. (Heikkilä 2008, 52-54.)

4.6 Kyselylomakkeen testaus ja aineistonkeruun toteuttaminen

Huolimatta kyselylomakkeen huolellisesta suunnittelusta ja toteutuksesta, se tulee aina antaa kohdejoukon edustajalle vastattavaksi. Testaamiseen riittää 5-10 henkeä. Tarkoituksena esitestaamisella on mm. selvittää ovatko, kysymykset ja ohjeet selkeitä, vastausvaihtoehtojen sisältö toimiva ja lomakkeeseen vastaaminen raskasta. Samalla voidaan miettiä, onko jotain olennaista jäänyt kysymättä tai onko mukana turhia kysymyksiä. Testaamiseen riittää 5-10 henkilön joukko. (Heikkilä 2008, 61.)

Kun sähköisen lomakkeen kysymykset olivat opinnäytetyön ohjaajan mielestä hyväksyttäviä, se hyväksyttiin Lapin ammattikorkeakoulun tutkimusprosessin mukaisesti ammattikorkeakoulun rehtorilla. Tämän jälkeen pyyntö osallistua lomakkeen esitestaukseen lähetettiin sähköpostitse yhdelle tutkimuksen perusjoukkoon kuuluvalle sairaanhoitajaopiskelijaryhmälle. Esitestaus tehtiin 20.11.-22.11.2018, jonka jälkeen saadut tulokset tarkistettiin Webropol 3.0 -raportointiohjelmassa. Lomaketta testasi 8 henkilöä ja se todettiin teknisesti toimivaksi eikä korjaus- tai täydennysehdotuksia tullut. Esitestauksen tulokset poistettiin kannasta ja kyselyä alettiin toimittamaan tutkimuksen kohdejoukolle.

Tutkijat huomasivat Lapin ammattikorkeakoulun käyttävän lähes kaikille sairaanhoitajaopiskelijaryhmille omia loogisesti nimettyjä sähköisiä ryhmäpostilistoja. Vertaamalla ammattikorkeakoulun käyttämän sähköpostijärjestelmän valmiita postituslistoja ja SoleOpsista löytyviä opiskelijaryhmäkoodeja tutkijat löysivät melkein kaikille tutkimukseen kutsuttaville oman ryhmäpostiosoitteen. Nopeutukseen lomakkeen lähettämistä kohdejoukolle ja samalla tutkimuksen etenemistä, tutkijat päättivät käyttää kyseisiä postituslistoja kyselylomakkeen jake-lussa. Osalle opiskelijaryhmistä ei ryhmäpostiosoitetta löytynyt, mutta opiskelijan nimen perästä löytyvä ryhmäkoodi helpotti rajaamista ja nämä nimet syötettiin käsin sähköpostien osoitekenttään. Tekniikka mahdollisti sen, etteivät vastaanot-

tajien nimitiedot näkyneet kaikille sähköpostien vastaanottajille, joten tutkijat käyttivät tätä mahdollisuutta anonymiteetin vuoksi¹. Sähköinen kyselylomake lähetettiin tutkimukseen kutsutuille 22.11.2018 ja vastausaikaa annettiin 9.12.2018 asti. Kyselyn saatteena olleessa sähköpostissa annettiin aika, jolloin kysely olisi auki ja vastausaikaa luvattiin menevän noin 5 minuuttia. Annettu vastausaika perustui tutkijoitten testauksiin. Vastausten määrää lisätäkseen tutkijat lähettivät kaikille kutsutuille vielä sähköpostimuistutuksen 3.12.2018.

4.7 Tutkimusaineisto ja sen analysointi

Määrällisen aineiston analyysissä tehdään aluksi ero selittävän ja kuvailevan tilastoanalyysin välillä. Kuvaileva tilastoanalyysi pyrkii nimensä mukaan kuvailemaan jonkin määrällisen muuttujan jakaumaa tai useamman määrällisen muuttujan yhteisvaihtelua, mutta niiden pohjalta ei tehdä yleistyksiä mihinkään laajempaan perusjoukkoon. Jos kohteena on vain yksi muuttuja, voidaan kuvailuun käyttää esimerkiksi muuttujien keskilukuja tai hajontalukuja. Useamman muuttujan tapauksessa voidaan käyttää esimerkiksi korrelaatiokertoimia kuvaamaan niiden yhteisvaihtelua. (KvantiMOTV 2004b.)

Kadon vuoksi tutkimuksen lopullinen otoskoko voi poiketa tavoitteesta. Katoa aiheuttavat tutkimukseen kutsuttujen vastaamattomuus tai tavoittamattomuus. Lopullisesta otoksesta saattaa karsiutua tai jokin joukko voi olla aliedustettuna. Tämä voi johtaa otoksesta tehtäviin virheellisiin johtopäätöksiin. (Nummenmaa, Holopainen & Pulkkinen 2017, 35.) Suhteessa lähetettyihin sähköposteihin, kyselyyn saapui melko vähän vastauksia. Tutkijat olettivat, että tämä johtuvan ainakin osittain kyselylomakkeen lähettämisen myöhäisestä ajankohdasta. Valmistuvat opiskelijat ovat jo suuntautuneet työelämään eikä opiskeluun tarkoitettua sähköpostitiliä enää juurikaan käytetä.

¹ <https://support.office.com/fi-fi/article/piilokopio-kent%C3%A4n-n%C3%A4ytt%C3%A4minen-piilottaminen-ja-tarkasteleminen-04304e27-63a2-4276-8884-5077fba0e229>

Analyysin aluksi tilastoyksiköt tulee koota havaintomatriisiin aineiston käsittelyä varten. Webropol 3.0 -ohjelmassa on oma raportointityökalunsa, joka siirsi aineiston eli kuhunkin tilastoyksikköön liittyvät muuttujien arvot valmiiksi havaintomatriisiin. Tilastoaineiston käsiteltävyyden vuoksi niitä on usein tiivistettävä ja tähän käytetään kuvailevien tilastollisten tunnuslukujen lisäksi tilastoaineuksen luokitte-
lua. Tämä tarkoittaa yksinkertaisimmillaan aineistossa olevien kategoristen muuttujien taulukointia laskemalla niiden frekvenssit eli lukumäärät aineistossa. (Nummenmaa, Holopainen & Pulkkinen 2017, 38-45.)

Tilastoanalyysin tavoitteena on paljastaa havaintomatriisin sisältämät ilmiöt ja kuvailla niitä helposti ymmärrettävällä tavalla graafisilla esityksillä eli kuvaajilla. Pylväskuvaajan avulla kuvataan yleensä epäjatkuvan eli kategorisoidun muuttujan arvojen frekvenssijakaumaa. Frekvenssijakauma kuvaa kunkin muuttujan luokkaan kuuluvien havaintojen lukumäärää. Frekvenssijakauman lisäksi aineistosta voidaan laskea kahden kategorisen muuttujan yhteisjakauma. Lopputuloksena on kaksiulotteinen frekvenssijakauma ja menettelytavasta käytetään myös nimitystä ristiintaulukointi. Tämän menetelmän avulla voidaan tutkia, onko kahdella muuttujalla jotain yhteyttä toisiinsa. (Nummenmaa, Holopainen & Pulkkinen 2017, 38-45.)

Lomakkeella kysytyistä taustatiedoista muodostettiin frekvenssikuvaajat, joilla saatiin tietoa havaintoaineiston ominaisuuksista. Frekvenssikuvaaja oli paras esitystapa myös opiskelumotivaatiota selvittävälle kysymyksille. Lisäksi frekvenssikuvaajaa käytettiin havainnollistamaan organisaatio- ja yhteiskuntaosaamisen, itsensä kehittämisen sekä kehittämistoiminnan osaamisen taitojen jakaumaa. Ristiintaulukoinnin avulla pyrittiin selvittämään opiskelijan motivaation suhdetta joihinkin työelämätaitoihin. Näitä taitoja ovat vastuu omasta osaamisesta, oman toiminnan suunnittelu, muutoksissa toimintaan kykeneminen, oman alan tiedon hankinta ja käsittely, kokonaisuuksien hahmottaminen, ongelmanratkaisu, kehitettävän työotteen omaksuminen sekä projektitehtävissä toimiminen. Kyseiset taidot valittiin tutkijoitten intuition sekä teorian tiedon perusteella; mitkä taidot ovat merkityksellisiä etenkin sairaanhoitajan ammatissa. Näiden lisäksi verrattiin opiskelijoiden kokemusta lähiopetuksen määrästä pohjakoulutukseen sekä motivaatioon nähden. Pylväskuvaajat havaittiin selkeimmäksi tavaksi esittää aineiston informaatio.

Mittaaminen on tilastotieteessä tilastoyksiköiden ominaisuuksien määrittämistä. Mitta-asteikon käsitteellä kuvataan tilastollisten muuttujien mittaustason havainnollistamiskykyä. Luokittelu- eli nominaaliasteikon muuttujien arvoja ei voida asettaa mitattavan ominaisuutensa mukaan järjestykseen eikä arvoilla voida suorittaa laskutoimituksia. Tässä tutkimuksessa kartoitetut vastaajien ominaisuudet kuten sukupuoli ja pohjakoulutus ovat nominaaliasteikon tasoisia muuttujia. Mieliipidemittaukset ovat tyypillisiä järjestys- eli ordinaaliasteikon tasoisia mittauksia. Muuttujien arvot asetetaan mitattavan ominaisuuden mukaiseen järjestykseen. Mittausten etäisyyttä toisistaan ei voida tarkasti mitata. Lomakkeen vastausvaihtoehtoissa usein käytetty Likertin asteikko on järjestysasteikon tasoinen muuttuja, jolle ei yleensä lasketa keskiarvoa (Heikkilä 2008, 54, 81).

Muuttujien arvoissa oleva informaatio voidaan pelkistää muuttujaa kuvaaviin tunnuslukuihin. Tunnuslukuja käytettäessä suurtenkin aineistojen tieto saadaan tiivistettyä, mutta osa informaatiosta häviää. Käytetystä mitta-asteikosta riippuvaisen tunnuslukujen käytön mielekkyys on tutkijan aina varmistettava. Tiedon käyttötarkoituksesta kuitenkin riippuu mitä kyselyaineistoihin perustuvien tutkimusten analyysimenetelmää halutaan käyttää. Nominaali- ja järjestysasteikoille tällaisia tunnuslukuja ovat molemmille moodi eli arvo, jota esiintyy useimmin, ja jälkimmäiselle lisäksi mediaani ja fraktiilit. (Heikkilä 2008, 82, 84, 91; KvantiMOTV 2010b.)

Suuri havaintojen lukumäärä ei ole riittävä edellytys tutkimusaineistosta saadun tiedon luotettavuudelle. Tapaukset eivät välttämättä edusta tasapainoisesti sitä joukkoa, josta päätelmiä halutaan tehdä. Toisaalta pieni aineistokaan ei automaattisesti tarkoita, että sen osoittamat tulokset olisivat väärä. Tärkein kysymys on, millä varmuudella otoksen aineistosta saatu tulos pätee myös perusjoukossa. Asiaa voidaan havainnollistaa prosentteilla eli tapausten suhteellisilla osuuksilla siitä luvusta, josta prosentit lasketaan (KvantiMOTV 2010b.)

Aineiston analysointiin käytetty Webropol 3.0 -työkalu antoi tulokset frekvenssitaulukoina prosentuaaliset osuudet mukaan lukien. Tuloksista saadut kuvaajat prosentuaalisine osuuksineen olivat tutkijoiden mielestä hyvin havainnollistavia. Aineiston luokittelu ja kokonaismäärä oli myös sellainen, että tunnuslukujen käyttöä, moodia lukuun ottamatta, ei nähty tulosten kannalta mielekkäänä.

Viimeisenä lomakkeella olleen avoimen kysymyksen tarkoitus oli täydentää aineistoa, tuoda esille näkökohtia, joita ei suljetuin kysymyksin saada kartoitettua. Tuloksia lähdettiin tarkastelemaan teemoittelemalla eli etsimällä keskeisiä näkökohtia ja yhdistäviä seikkoja (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006). Vastauksia avoimeen kysymykseen oli suhteessa kokonaisvastaajamäärään hyvä otos, 27 % vastanneista. Jokainen vastaus lainattiin kokonaisuudessaan raporttiin, mutta ennen lainauksia koottiin yleisnäkemys vastauksista. Lainaukset listattiin kategorisoituna kunkin vastaajan motivaatiotasoon.

4.8 Tutkimuksen aikataulu, rahoitus ja julkaisu

Tutkimuksen suunnitteluun ja toteutukseen kuuluu aikataulu-, rahoitus- ja julkaisusuunnitelma. Erityisesti opinnäytetyön aikataulun pitäminen realistisena on erityisen tärkeää, koska tutkimusta tehdään muiden töiden ohessa. Tätä tutkimusta suunniteltaessa, tutkimussuunnitelman ja kyselylomakkeen sekä hyväksyntäprosessissa kului aikaa alkuperäistä suunnitelmaa enemmän. Tutkimuksen tekemiseen kuuluu aina jotain kustannuksia mm. kyselylomakkeiden painatuksesta ja postituksesta tai kielentarkistajan palveluista. Tämä tutkimus toteutettiin sähköisesti, joten kyselyn toteutuksesta ei aiheutunut kustannuksia. (Kankkunen & Vehviläinen - Julkunen 2013, 103.)

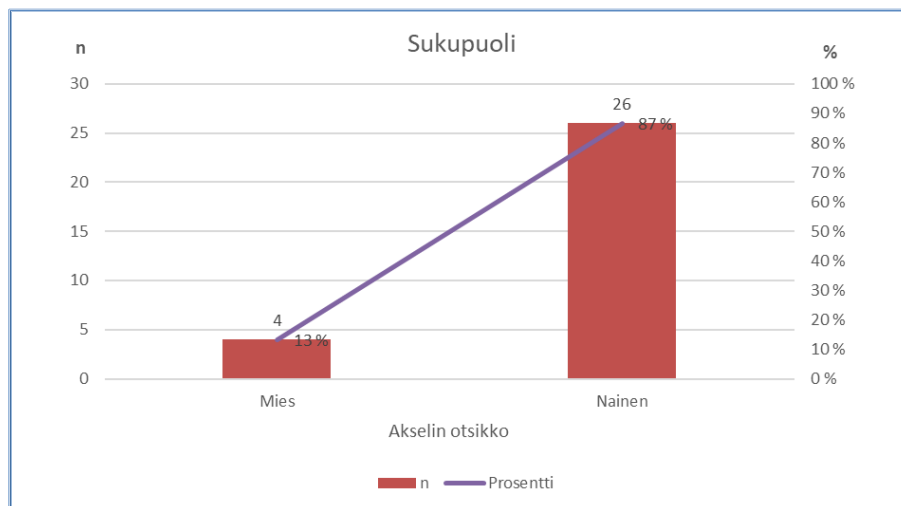
Tutkimuksen ideapaperi hyväksyttiin joulukuussa 2017. Tästä aloitettiin tutkimussuunnitelman laatiminen ja tutkimusongelmien muodostaminen. Tutkimussuunnitelma hyväksyttiin syksyllä 2018, jonka jälkeen kyselylomake suunniteltiin ja hyväksyttiin, esiteltiin marraskuussa ja varsinainen kysely lähetettiin kohdejoukolle joulukuussa 2018. Saadut tulokset analysoitiin vuoden 2019 alkupuolella ja opinnäytetyön viimeisteleminen käynnistyi. Tutkimuksen suorittamiseen ei haettu rahoitusta ja kustannukset pidettiin minimissä. Tutkimuksen tekijät vastasivat mahdollisesti syntyvistä kustannuksista itse. Tutkimus julkaistaan Theseuksessa kesällä 2019.

5 TUTKIMUKSEN TULOKSET

5.1 Sukupuoli- ja ikäjakauma

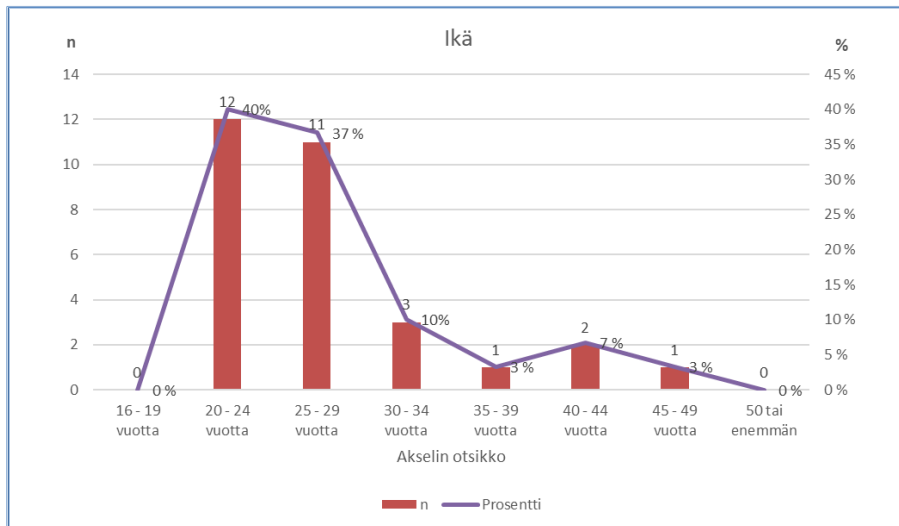
Tutkimuksen kysely lähetettiin 150 sairaanhoitajaopiskelijalle. Kolmelta tutkimusjoukkoon valitulta oli poistettu käytöstä sähköpostiosoite, jolloin kyselyyn sai 147 sairaanhoitajaopiskelijaa. Vastauksia palautui yhteensä 30 kappaletta, jotka kaikki hyväksyttiin. Vastausprosentiksi muodostui 20 %.

Vastaajista miehiä oli 4, joten tämän muuttujan selkein tyyppiarvo on naiset, joita oli 26. Prosentuaalisesti naisia vastanneista oli 87 % ja miehiä 13 %. Vastaajien sukupuolijakauma havainnollistetaan kuviossa 2.

Kuvio 2. Vastaajien sukupuolijakauma.

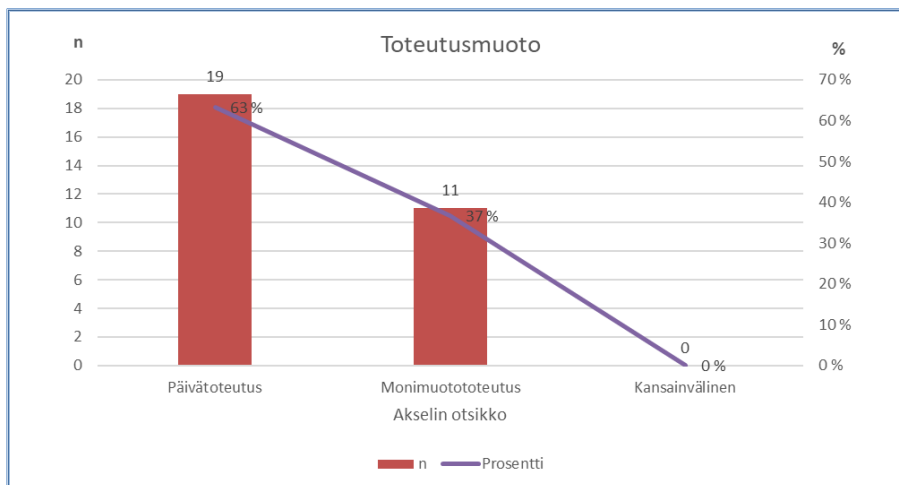
Vastaajista 12 (40 %) oli iältään 20-24 vuotiaita, vastanneista 11 (37 %) oli iältään 25-29 vuotiaita, kaksi suurinta ikäryhmää ovat yhteensä 77 % kaikista kyselyyn vastanneista. Vastanneita oli kuitenkin jokaisessa ikäryhmässä pois lukien 16-19 vuotiaat ja yli 50 vuotiaat. Vastaajien ikäjakauma havainnollistetaan kuviossa 3.

Kuvio 3. Vastaajien ikäjakauma.

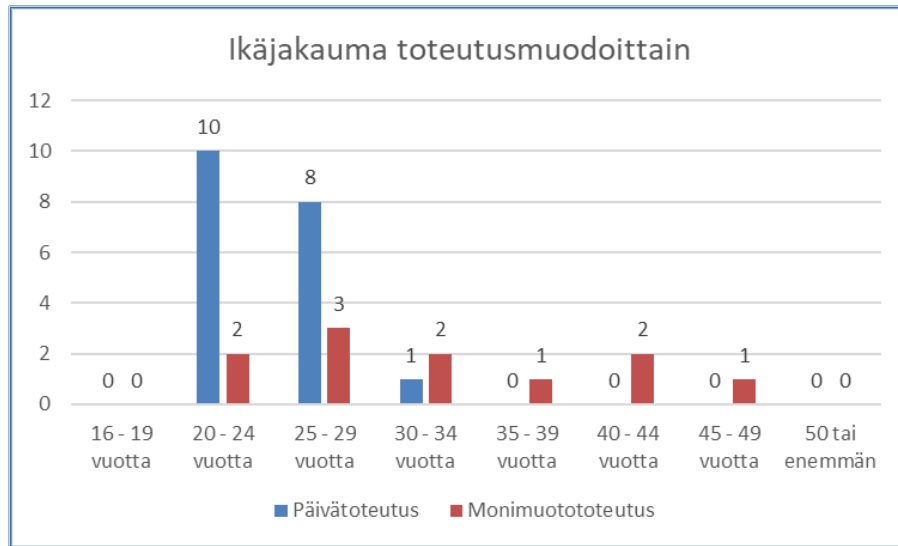
5.2 Toteutusmuoto

Kyselyyn vastanneista päivätoteutuksessa opiskeli 19 (63 %) ja monimuotototeutuksessa 11 (37 %) opiskelijaa. Kyselyyn ei vastannut kansainvälisessä toteutusmuodossa opiskelevia sairaanhoitajaopiskelijoita. Toteutusmuoto havainnollistetaan kuviossa 4.

Kuvio 4. Toteutusmuoto.

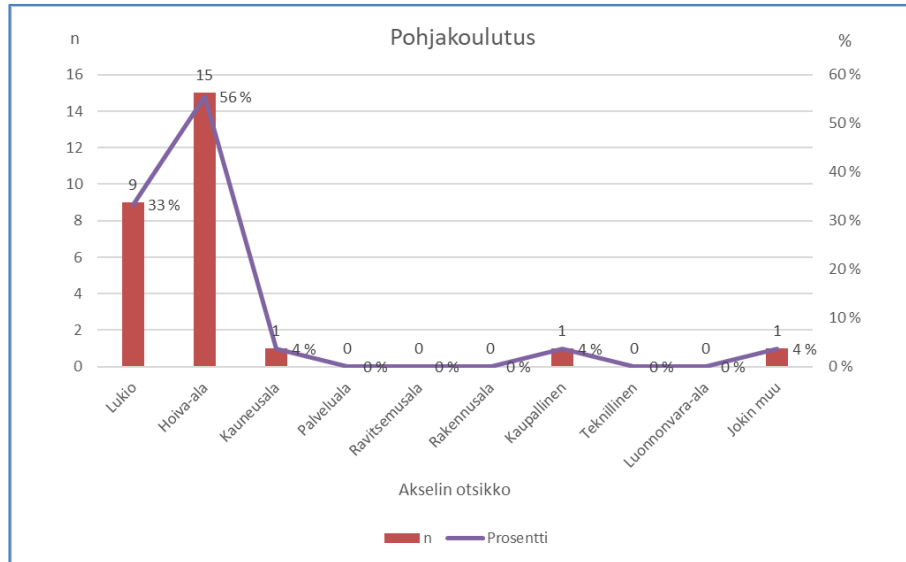
Toteutusmuoto ristiintaulukoitiin opiskelijoiden iän kanssa, taulukoinnista käy ilmi, että päivätoteutuksen moodi on 20-24 vuotta. Monimuotototeutuksessa suurimpana ryhmänä olivat 25-29 vuotiaat, mutta opiskelijamäärät jakautuivat tasaisesti lähes kaikkiin ikäryhmiin. Ikäjakauma eri toteutusmuodoissa havainnollistetaan kuviossa 5.

Kuvio 5. Ikäjakauma toteutusmuodoittain.

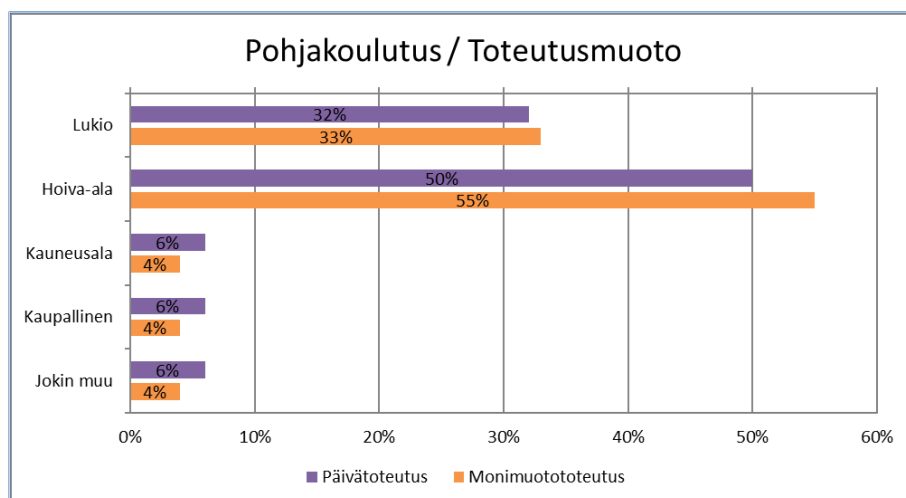
5.3 Pohjakoulutus

Kyselyssä selvitettiin sairaanhoitajakoulutuksessa opiskelevien pohjakoulutus, vastauksista kävi ilmi että, 15 (56 %) kyselyyn vastanneista opiskelijoista on taustalla hoiva – alan koulutus, lukion suorittaneita kyselyyn vastanneista opiskelijoista oli 9 (33 %). Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden pohjakoulutus havainnollistetaan kuviossa 6.

Kuvio 6. Pohjakoulutus.

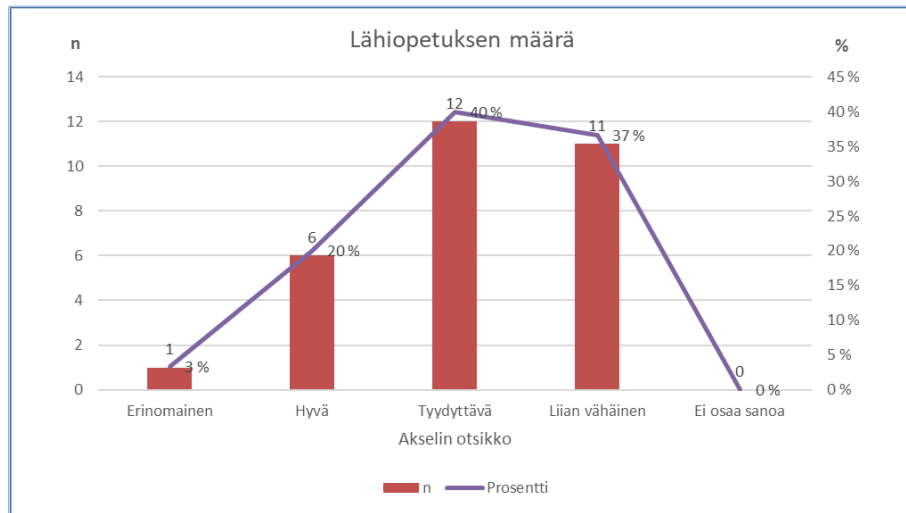
Pohjakoulutus ristiintaulukoitiin toteutusmuodon kanssa. Toteutusmuodosta riippumatta, myös ristiintaulukointi osoittaa, että hoiva - alalta ja lukiosta on hakeuduttu tasaisesti niin päivä- kuin monimuotototeutukseenkin. Suurimmalla osalla, 55 %:lla monimuotototeutuksessa opiskelevista opiskelijoista on taustalla hoiva - alan koulutus ja 33 % taustalta löytyy lukio. Päivätoteutuksessa opiskelevilta 50 %:lla on hoiva – alan pohjakoulutus ja 32 %:lla lukio. Toteutusmuodoittain jakautuva pohjakoulutus havainnollistetaan kuviossa 7.

Kuvio 7. Päivä- ja monimuotototeutuksessa opiskelevien pohjakoulutus.

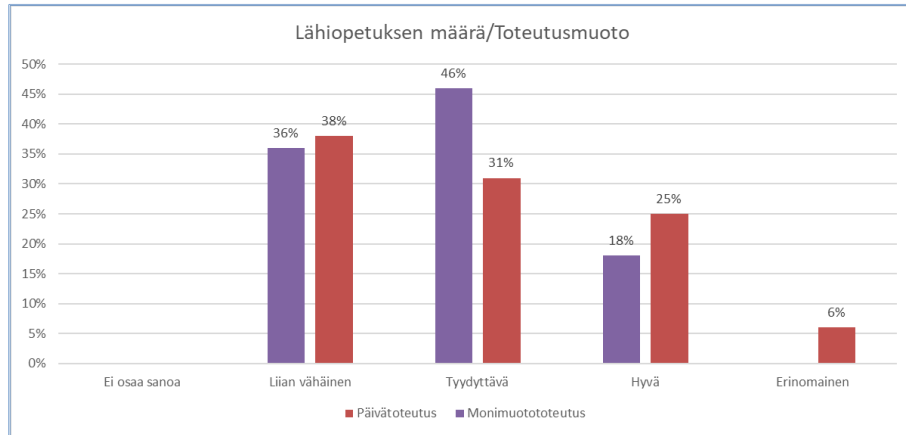
5.4 Lähiopetuksen määrä ja motivaatio

Kyselytutkimuksessa selvitettiin sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemusta opintojen lähiopetuksen määrästä. Vastaajista 12 (40 %), koki lähiopetuksen määrän olevan tyydyttävä, liian vähäisenä lähiopetuksen määrää piti 11 (35 %) vastaajaa. Lähiopetuksen määrää havainnollistaa kuvio 8.

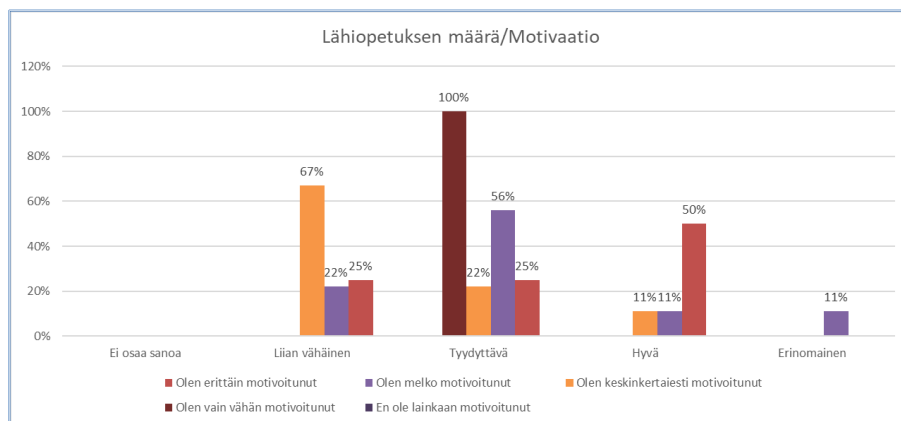
Kuvio 8. Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemus lähiopetuksen määrästä.

Monimuotototeutuksessa opiskelevista vastaajista 46 % piti lähiopetuksen määrää tyydyttävänä, päivätoteutuksessa opiskelevista tyydyttävänä lähiopetuksen määrää piti 46 % vastanneista. Liian vähäiseksi lähiopetuksen määrän koki 38 % päivätoteutuksessa ja 36 % monimuotototeutuksessa opiskelevista. Kuvio 9 havainnollistaa kokemusta lähiopetuksen määrästä. Kuviosta on nähtävissä, että päivätoteutuksessa opiskelevat ovat tyytymättömiä lähiopetuksen määrään kuin monimuotototeutuksessa opiskelevat.

Kuvio 9. Kokemus lähiopetuksen määrästä suhteessa toteutusmuotoon.

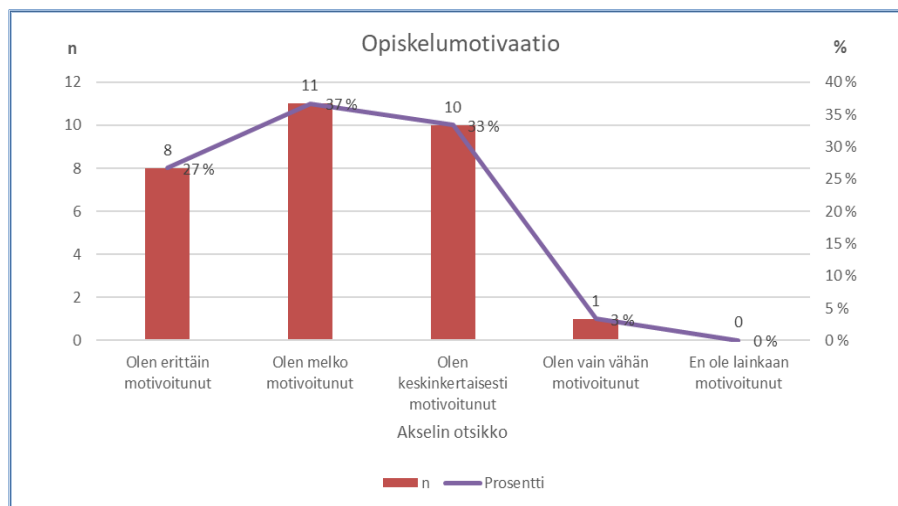
Tarkasteltaessa motivaation ja lähiopetuksen määrän suhdetta, voidaan huomata että 50 % erittäin motivoituneista opiskelijoista koki lähiopetuksen määrän hyvänä, 25 % tyydyttävänä ja 25 % liian vähäisenä. Melko motivoituneista vastaajista 56 % koki lähiopetuksen määrän tyydyttävänä, 22 % liian vähäisenä, 11 % hyvänä ja 11 % erinomaisena. Keskin kertaisesti motivoituneista opiskelijoista 67 % koki lähiopetuksen määrän liian vähäisenä, 22 % tyydyttävänä, 11 % hyvänä ja 11 % erinomaisena. Niistä vastaajista, jotka kokivat olevansa vain vähän motivoituneita, 100 % koki lähiopetuksen määrän tyydyttäväksi. Kuvio 10 havainnollistaa motivaation vaikutusta kokemukseen lähiopetuksen määrästä.

Kuvio 10. Lähiopetuksen määrä suhteessa motivaatioon.

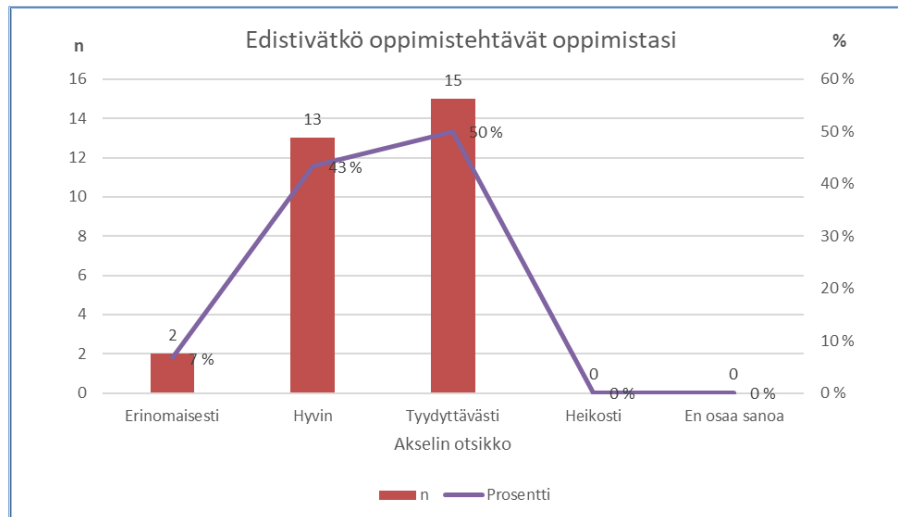
5.5 Opiskelumotivaatio ja siihen vaikuttavat tekijät

Opiskelumotivaatiolla on suuri merkitys korkeakouluopinnoille, valmistuvista sairaanhoitajaopiskelijoista 11 (37 %) ovat kyselyn mukaan melko motivoituneita, 10 (33 %) kokee olevansa keskinkertaisesti motivoituneita. Erittäin motivoituneiksi itsensä kokee 8 (27 %) kyselyyn vastanneista opiskelijoista. Vain yksi kyselyyn vastanneista koki motivaationsa vähäiseksi. Kuvio 11 havainnollistaa kokemusta opiskelumotivaatiosta.

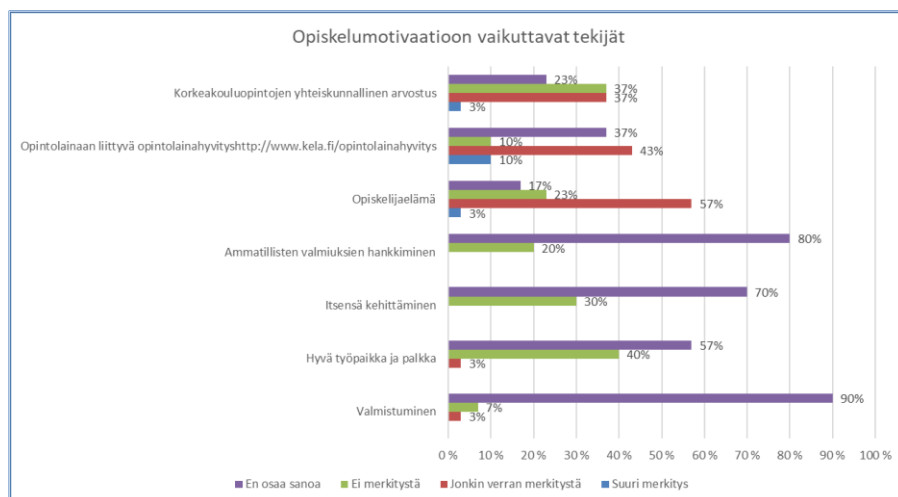
Kuvio 11. Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemus motivaatiosta.

Tutkimuskyselyssä selvitettiin, millaiset tekijät ovat vaikuttaneet sairaanhoitajaopiskelijoiden opiskelumotivaatioon. Oppimistehtävillä on ollut 15 opiskelijalle (50 %) tyydyttävästi oppimista edistävä vaikutusta. 13 (43 %) vastaajaa kokee oppimistehtävien edistäneen oppimista hyvin, erinomaisesti oppimistehtävien vaikutuksen koki vastaajista 2 (7 %). Kuvio 12 havainnollistaa oppimistehtävien vaikutusta oppimiseen.

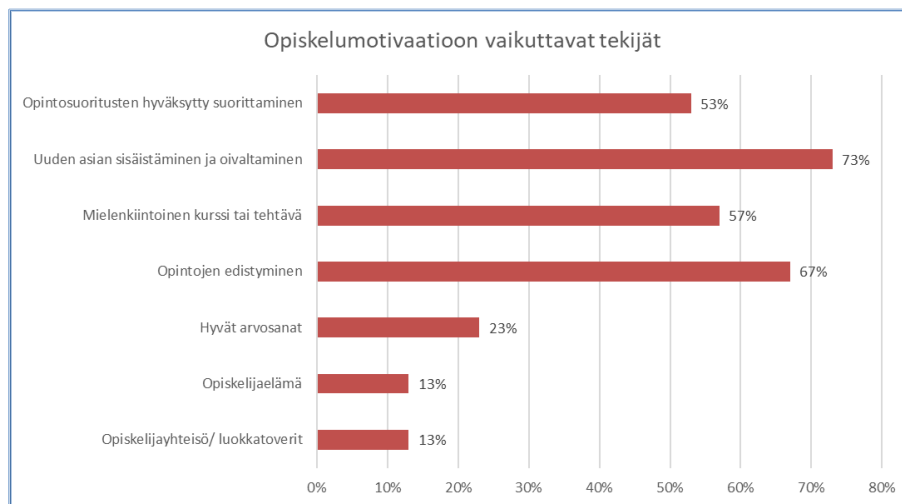
Kuvio 12. Oppimistehtävien vaikutus oppimiseen.

Opiskelumotivaatioon vaikuttavia tekijöitä kyselyssä mitattiin kahdella eri kysymyksellä. Ensimmäisessä osassa vastausvaihtoehdot olivat enemmän yhteiskunnallisia ja tulevaisuuteen kohdistuvia. Vastausten perusteella vaikuttaisi siltä, että opiskelijoiden oli vaikea arvioida kantaansa annettuihin vastausvaihtoehtoihin. En osaa sanoa nousi suurimmaksi vastausvaihtoehdoksi yli puolessa annettusta vastausvaihtoehdoista. Opiskelijaelämällä koetaan olevan jonkin verran (57 %) vaikutusta opiskelumotivaatioon, opintolainan opintolainahyvityksellä on jonkin verran merkitystä opiskelumotivaatioon (43 %). Kuvio 13 havainnollistaa opiskelumotivaatioon vaikuttavia tekijöitä.

Kuva 13. Opiskelumotivaatioon vaikuttavia tekijöitä.

Toisessa kysymyksessä opiskelumotivaatioon vaikuttavista tekijöistä, kuvio 14, vastausvaihtoehdot olivat helpommin ymmärrettävissä tai olivat konkreettisempia ja helpommin juuri vastaus hetkellä arvioitavissa. Uuden asian sisäistäminen ja oivaltaminen nousi tämän kysymyksen kohdalla moodiksi eli eniten opiskelumotivaatioon vaikuttavaksi tekijäksi (73 %). Opintojen edistyminen (67 %), mielenkiintoinen kurssi tai tehtävä (57%) ja opintosuoritusten hyväksytyt suorittaminen (53 %) koettiin myös merkityksellisiksi opiskelumotivaatiolle.

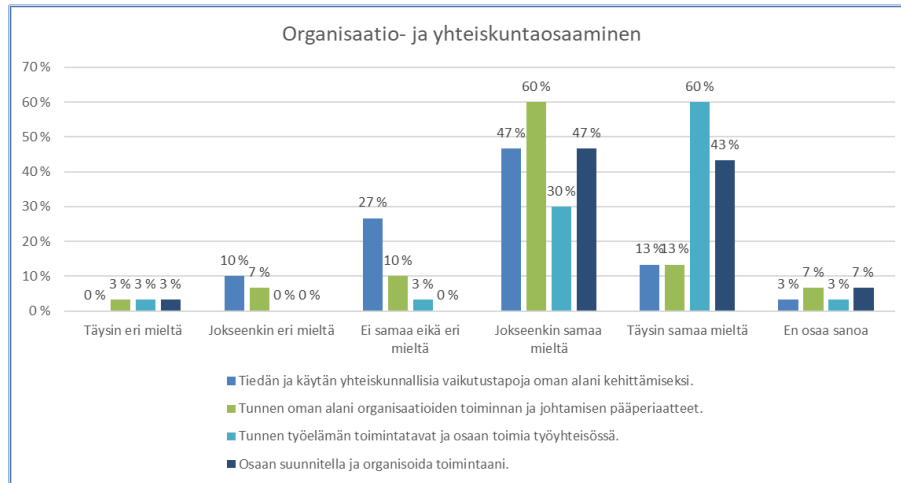
Kuvio 14. Opintoihin liittyvät ja opiskelijasta itsestään lähtöisin olevat opiskelumotivaatioon vaikuttavat tekijät.

5.6 Hoitotyön kompetenssit

Yleiset työelämävalmiudet eli kompetenssit ovat laajoja osaamiskokonaisuuksia, tietojen, taitojen ja asenteiden yhdistelmiä, joiden tarkoitus on kuvata opiskelijan kykyä suoriutua ammattiin kuuluvista työtehtävistä, ne jaetaan ammatillisiin ja yleisiin kompetensseihin. Yleiset kompetenssit ovat eri koulutusohjelmille yhteisiä osaamisalueita ja ne muodostavat perustan työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle.

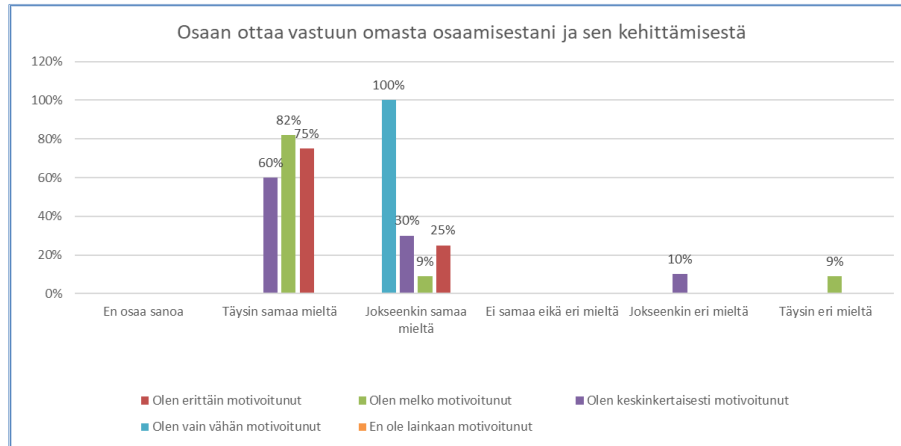
Ristiintaulukointi motivaation ja hoitotyön kompetenssien kanssa osoittaa, että motivaatiolla on merkitystä siihen millaisiksi sairaanhoitajaopiskelijat kokevat hoitotyössä tarvittavat tiedot ja taidot. Kuvat 15-25 havainnollistavat kuinka motivaatio vaikuttaa eri kompetenssien kohdalla kokemukseen sairaanhoitajaopiskelijan työelämätaidoista. Kyselyyn vastanneista opiskelijoista yksi koki motivaationsa

vain vähäiseksi. Tämän vuoksi, kun motivaatiota on korreloitu eri työelämäkompetenssien kanssa, on kuvioissa huomattavissa, että ko. kokemus motivaatiosta näyttäytyy kunkin väittämän kohdalla arvolla 100 %. Kuvio 15 havainnollistaa organisaatio- ja yhteiskuntaosaamista, jonka eri osa – alueiden suhteen kyselyyn vastaajat ovat vastausten mukaan jokseenkin samaa mieltä tai täysin samaa mieltä.

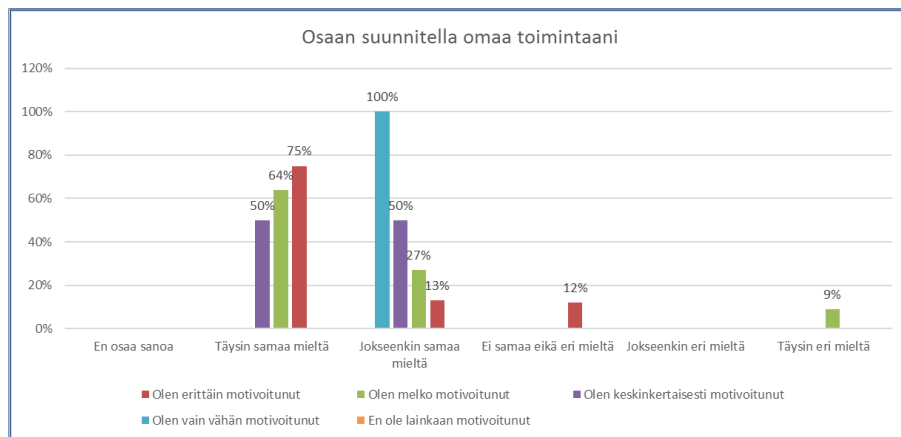
Kuvio 15. Työelämäkompetenssit: Organisaatio- ja yhteiskuntaosaamisen taidot.

Motivaation vaikutus vastuunottoon omasta osaamisesta ja kehittämisestä on tärkeää ammattikorkeakouluopinnoissa. Erittäin motivoituneista opiskelijoista 75 % koki olevansa väittämän kanssa täysin samaa mieltä ja 25 % jokseenkin samaa mieltä. Melko motivoituneista opiskelijoista 82% oli samaa mieltä väittämän kanssa. Motivaatiolla on vastausten perusteella suuri vaikutus oman osaamisen kehittämiseen. Kuvio 16 havainnollistaa motivaation yhteyttä tähän työelämäkompetenssiin.

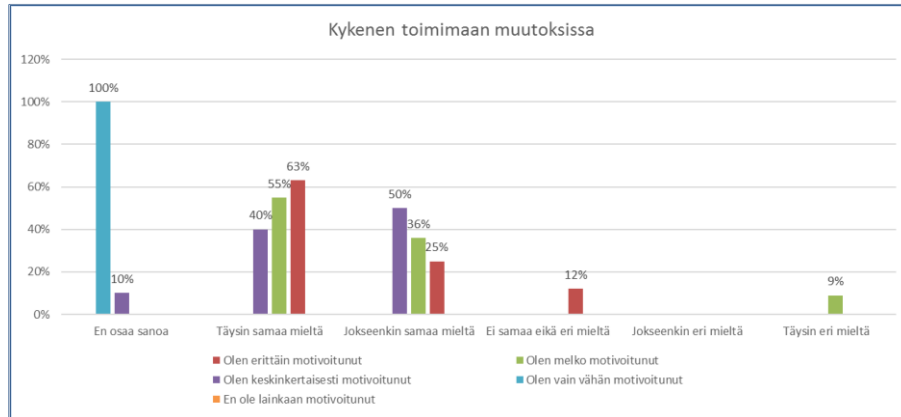
Kuvio 16. Työelämäkompetenssit: motivaation yhteys vastuunottoon ja itsensä kehittämiseen.

Kuvio 17 osoittaa että kyselyyn vastanneiden mukaan erittäin motivoituneet opiskelijat 75 %, osaavat suunnitella omaa toimintaansa. Melko motivoituneista 64 % ja keskinkertaisesti motivoituneistakin 50 % kokee osaavansa oman toimintansa suunnittelun.

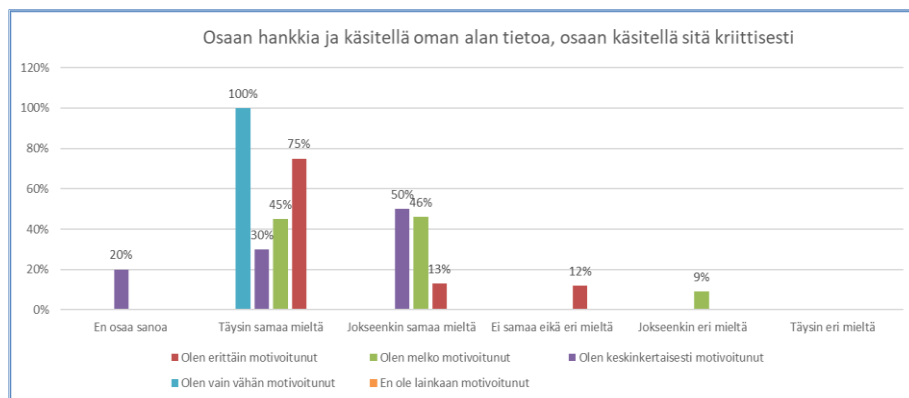
Kuvio 17. Työelämäkompetenssit: motivaation yhteys taitoon suunnitella omaa toimintaa.

Muutoksessa toimiminen havainnollistetaan kuviossa 18. Erittäin motivoituneista opiskelijoista 63 %, melko motivoituneista 55 % ja keskinkertaisesti motivoituneista opiskelijoista 40 % kokevat olevansa samaa mieltä väittämän ”kykenen toimimaan muutoksessa” kanssa. Keskinkertaisesti motivoituneiden vastaukset hajaantuvat, 50% heistä kokee kuitenkin olevansa jokseenkin samaa mieltä ja 10 % ei osaa sanoa.

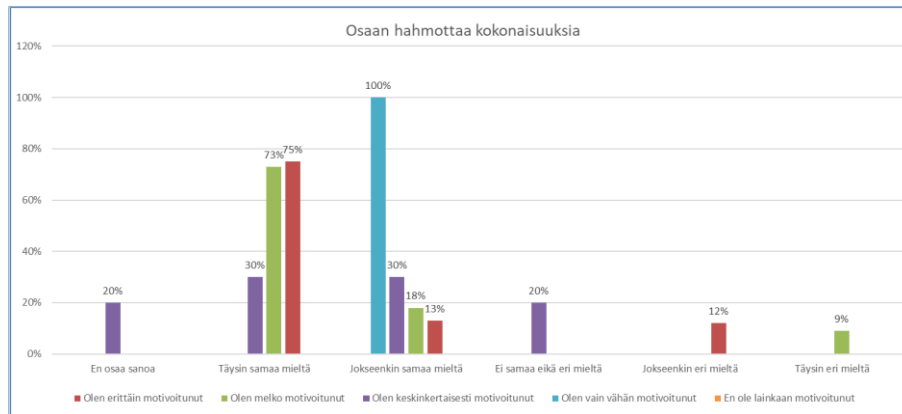
Kuvio 18. Työelämäkompetenssit: motivaation yhteys taitoon toimia muutoksissa.

Oman alan tiedon hankintaa ja käsittelyä kuvataan kuviossa 19. Täysin samaa mieltä väittämän kanssa on 75 % erittäin motivoituneista, 45 % melko motivoituneista, 30 % keskinkertaisesti motivoituneista ja 100 % vain vähän motivoituneista. Vastaukset jakautuvat suurimmaksi osaksi täysin samaa mieltä ja jokseenkin samaa mieltä vastausvaihtoehdoille.

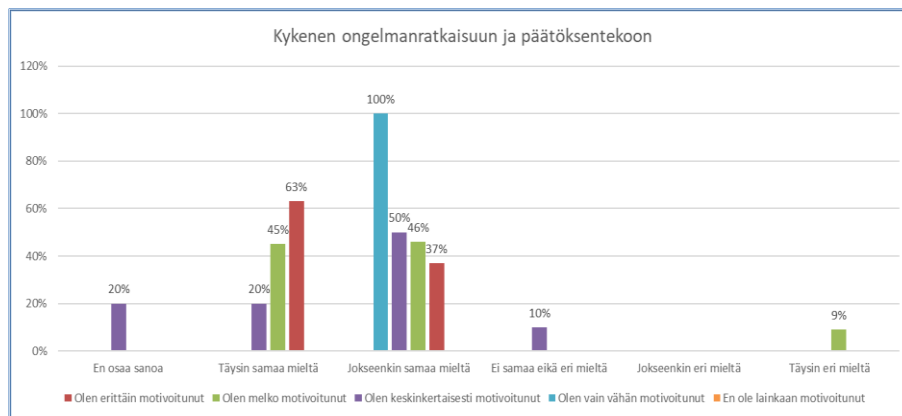
Kuvio 19. Työelämäkompetenssit: motivaation yhteys tiedonhankinta- ja -käsittelytaitoihin.

Kokonaisuuksien hahmottamisen taidot havainnollistava kuvio 20 osoittaa, että 75 % erittäin motivoituneista ja 73 % melko motivoituneista ovat täysin samaa mieltä väittämän kanssa. Keskinkertaisesti motivoituneiden vastaukset jakautuvat neljälle eri vastausvaihtoehdolle, täysin samaa mieltä 30 %, jokseenkin samaa mieltä 30 %, ei samaa eikä eri mieltä 20 % ja en osaa sanoa 20 %. Kuvio osoittaa, että motivaation ja kokonaisuuksien hahmottamiseen kokemukset ovat yhteydessä toisiinsa.

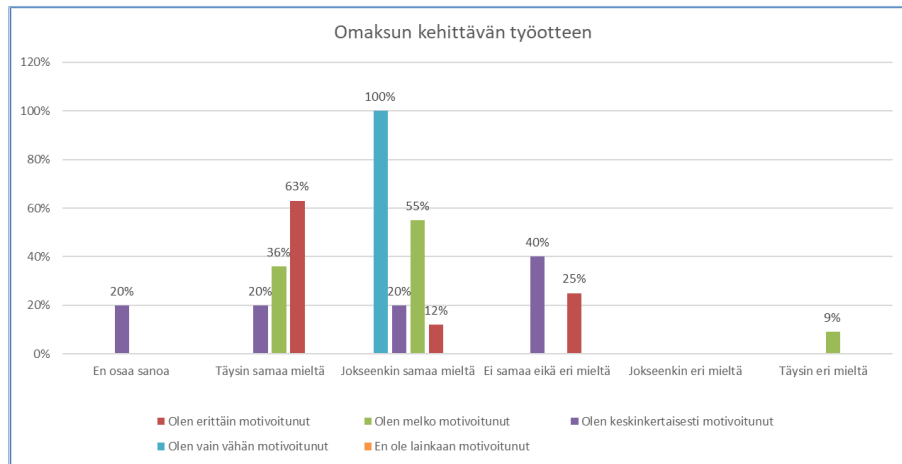
Kuvio 20. Työelämäkompetenssit: motivaation yhteys kokonaisuuksien hahmottamiseen.

Kykyä ongelman ratkaisuun ja päätöksentekoon havainnollistetaan kuviossa 21. Tämänkin kompetenssin kohdalla on nähtävissä, että erittäin motivoituneet ja melko motivoituneet opiskelijat, ovat valinneet vastausvaihtoehdoista täysin samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä, kun taas keskimääräisesti motivoituneiden osalta vastaukset hajaantuvat tasaisemmin eri vastausvaihtoehdoille.

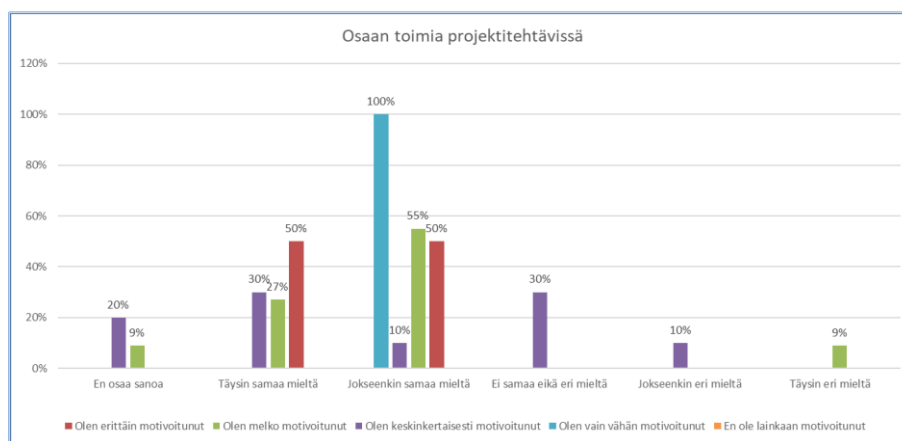
Kuvio 21. Työelämäkompetenssit: motivaation yhteys ongelmanratkaisu- ja päätöksentekotaitoihin.

Kuvio 22 havainnollistaa kehittävän työotteen omaksumista. Tämän kompetenssin osalta vastaukset hajaantuvat laajemmin riippumatta motivaatiosta, kuitenkin erittäin motivoituneista 63 % ovat väittämän kanssa täysin samaa mieltä.

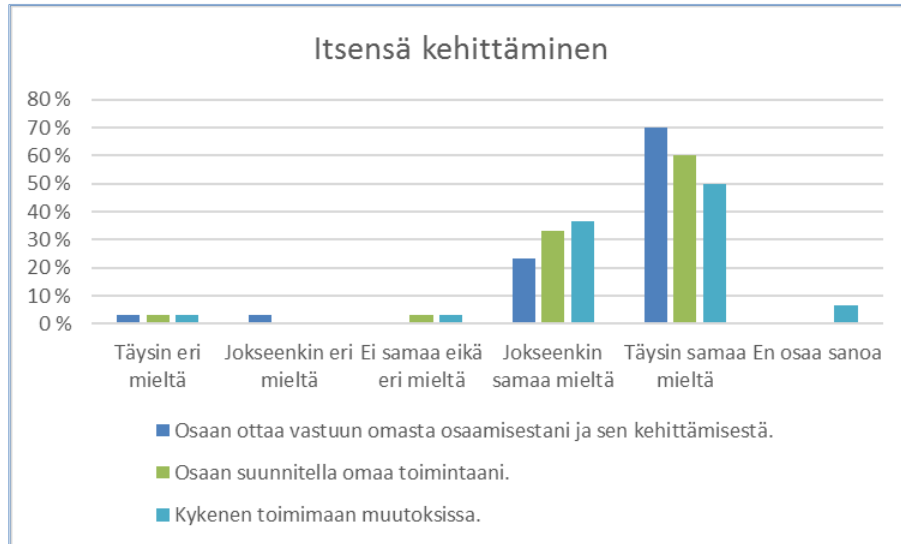
Kuvio 22. Työelämäkompetenssit: motivaation yhteys kehittävän työotteen omaksumistaitoon.

Kuvio 23 kuvaa osaamista projektitehtävissä, erittäin motivoituneet opiskelijat kokevat olevansa väittämän kanssa täysin samaa mieltä 50 % ja jokseenkin samaa mieltä 50 %. Melko motivoituneista opiskelijoista 55 % kokee olevansa jokseenkin samaa mieltä väittämän kanssa. Tämäkin kompetenssi vaikuttaisi vastausten perusteella olevan vahvasti sidoksissa motivaatioon.

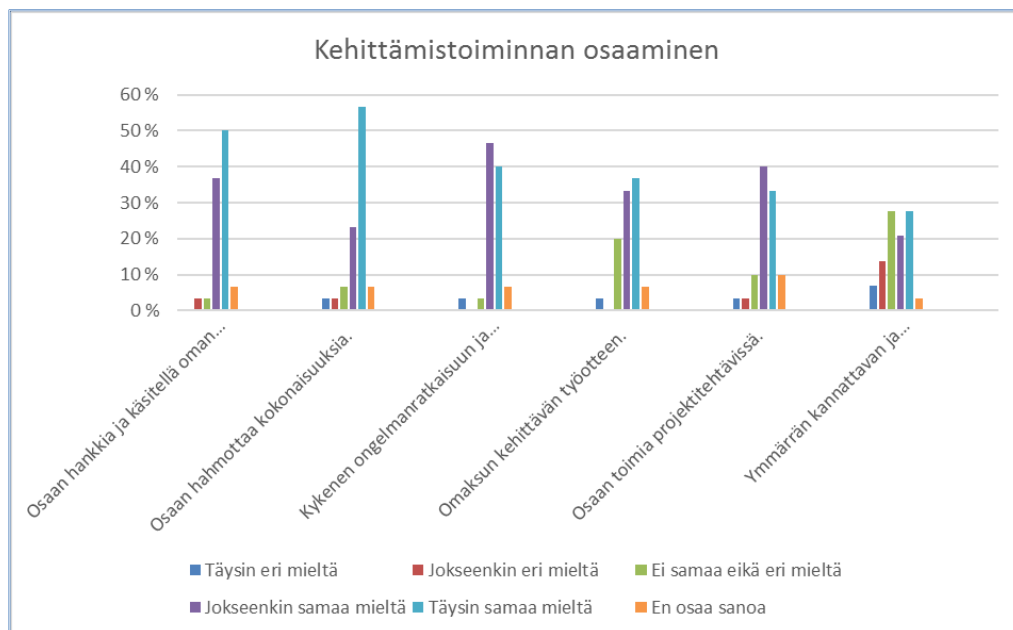
Kuvio 23. Työelämäkompetenssit: motivaation suhde taitoon toimia projektitehtävissä.

Itsensä kehittämisen ja yleisen kehittämistoiminnan osaamista kuvataan kuvioissa 24 ja 25. Ylivoimaisen suuri osa vastaajista kokee omaavansa taitoja itsensä kehittämisen eri osa-alueilla.

Kuvio 24. Työelämäkompetenssit: taito kehittää itseään.

Kehittämistoiminnan osaamisen osa – alueilla on nähtävissä hajontaa. Eniten taitaja löytyy kokonaisuuksien hahmottamiselle sekä oman alan tietojen hankintaan, käsittelyyn ja kriittiseen arviointiin. Myös ongelmanratkaisuun ja päätöksentekoon, kehittävän työotteen omaksumiseen sekä projektitehtävissä toimimiseen liittyvät taidot vaikuttavat kutakuinkin olevan hallussa. Taloudellisesti kannattavan ja asiakaslähtöisen toiminnan sekä yrittäjänä toimimisen taidoissa koetaan kivaajan perusteella joitain puutteita.

Kuvio 25. Työelämäkompetenssit: taidot kehittämistoiminnan eri osa-alueilla.

5.7 Kyselytutkimuksella kerätyt avoimet kommentit

Tutkittavilta kerättiin myös avoimia kommentteja aiheeseen liittyen. Kysymykseen on vastannut 8 opiskelijaa. Erittäin motivoituneitten opiskelijoitten kommenttien perusteella oma motivaatio on tärkeä tekijä opiskeluissa etenemiselle. Motivaatiolla on merkitystä ja sitä rakentavat mm. oma perhe. Lisäksi lähipäivät koetaan liikaa teoriaa sisältävinä.

”Lähipäivien sisältö olisi pitänyt olla käytännönläheisempää.”

”Perheellisenä haluan valmistua mahdollisimman nopeasti. Oma aika on myös käytettävä tehokkaasti opiskeluun.”

”Koulu antaa hyvän pohjan tulevalle ammatille, mutta itse täytyy olla motivoitunut, jotta koulun antamaa pohjaa pystyy työelämässä käyttämään.”

Opiskelija, joka kokee olevansa melko motivoitunut, on ilmaissut kurssin opettajan innostuksen ja opiskelijan huomioonottamisen tärkeyden.

”Opiskelumotivaatioon on vaikuttanut merkittävästi myös opettajan innostus ja lähestyminen opiskeltavaa asiaa kohtaan, se miten kurssi on toteutettu ja kuinka hän ottaa huomioon opiskelijat.”

Keskinkertaisesti motivoituneitten opiskelijoitten kommentteista näkyy selkeä motivaation puute. Kurseista ja niiden vetäjistä löydetään huonoja puolia ja erityisesti kädentaitojen harjoituksen puute ennen käytännön harjoitteluun lähtemistä koetaan jopa pelottavana. Itsenäiset tehtävät, ryhmätyöt ja verkkokurssit koetaan hyödyttöminä ja kädentaitojen opetteluun pitäisi kasvattaa.

”Jatkuvat itsenäiset tehtävät ja verkkokurssit syövät todella paljon opiskelumotivaatiota. Myös kädentaidot jäävät heikommaksi, kun asioita sivuutetaan ajanpuutteen vuoksi.”

”Olen lähihoitaja edelliseltä ammatiltani, ja olen todella kiitollinen, että olen valmistunut lähihoitajaksi ennen sairaanhoitajan ammattia. Olisin ollut melko hukassa opintojen aikana, jos minulla ei olisi ollut lähihoitajataustaa, niin kuin useat luokkakaverini olivat ja kokivat, etteivät saa riittävästi opetusta, ja pelotti joka kerta lähteä käytännön harjoitteluun.”

”Heikosti kunnan simulaatioita oikeista ongelmatilanteista opintojen aikana. Enemmän hoitamisen opettelua ja lääkesimulaatioita sekä hoidon vasteen seuraamista. Tyhjäpäiväisiä vain amk-koulua varten olevia kursseja, jotka syö motivaatiota eivätkä tue millään lailla hoitoalan osaamista. Joidenkin opettajien kauhian vimman kertoa koko päivä itsestään opetuksen kustannuksella. Liikaa ryhmätöitä.”

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kyselyn vastaajamäärä jäi alhaiseksi, vastausprosentiksi muodostui 20 %, joten varsinaista tilastollista merkitystä tällä tutkimuksella ei saavutettu; tulokset ovat suuntaa antavia. Kyselyn kohderyhmän motivointi tutkimusta kohtaan oli vaikeaa, sillä tutkimus toteutettiin sähköisenä kyselynä ja siitä huolimatta, että kohderyhmälle lähetettiin muistutusviesti kyselystä, ei opiskelijoita saatu vastaamaan kyselyyn.

Tämän opinnäytetyön tutkimusongelma oli ” Miten hoitajan ammattiin valmistuvat sairaanhoitajaopiskelijat kokevat ammattikorkeakouluopintojen hoitajan ammattiin tuottamat työelämävalmiudet?”, Tähän ongelmaan voidaan kyselyn perusteella vastata että, motivaatiolla ja itseohjautuvuudella vaikuttaisi olevan yhteyttä siihen millaisiksi valmistumassa olevat sairaanhoitajaopiskelijat kokevat työelämävalmiutensa. Työelämävalmiudet koetaan kuitenkin ylipäättään hyvinä. Iällä, sukupuolella tai aikaisemmalla koulutuksella ei tutkimuksen mukaan ole yhteyttä opiskelijoiden kokemukseen omista työelämävalmiuksistaan.

Tutkimuksen tulosten perusteella motivaatioon vaikuttavat suuresti halu sisäistää uusia asioita ja uuden tiedon oivaltaminen. Hyvillä arvosanoilla ja opiskelijaelämällä ei ole vaikutusta opiskelumotivaatioon. Tuloksista on nähtävissä sairaanhoitajaopiskelijoiden päämäärätietoisuus ja heidän arvonsa. Sairaanhoitajaopiskelijat ovat motivoituneita opinnoissaan, mutta kokevat kuitenkin lähiopetuksen määrän liian vähäiseksi tai tyydyttäväksi, riippumatta siitä missä toteutusmuodossa he opiskelevat. Opiskelijan motivaatiolla ei kuitenkaan ole selkeää yhteyttä hänen kokemukseensa lähiopetuksen määrästä.

Työelämätaitoinsa vastaajat kokevat hyvinä useilla osa-alueilla. Kuitenkin projektehtävissä sekä asiakaslähtöisen toiminnan taidoissa koettiin olevan jotain puutteita. Sairaanhoitajan työ on asiakaslähtöistä, joten tulos on huomiota herättävä. Näiden lisäksi yrittäjyydessä tarvittavien taitojen koetaan olevan hieman huonommin hallussa. Osittain tätä voi selittää myös se, että vastaajista suurin osa on nuoria, 20-29 vuotta, ja kovinkaan monelle eivät yrittäjyydessä tarvittavat taidot ja asiat ole vielä tuttuja eli niitä ei ole joko opetettu tai opittu.

7 TUTKIMUKSEN EETTISYYS, PÄTEVYYS JA LUOTETTAVUUS

Tieteellisen toiminnan ydin tutkimusetiikka voidaan jakaa tieteen sisäiseen ja sen ulkopuoliseen. Sisäisellä etiikalla tarkoitetaan tieteenalan luotettavuutta ja totuudellisuutta ja tarkastellaan suhdetta tutkimuskohteeseen, tavoitteeseen ja koko tutkimusprosessiin. Sen eräänä perusvaatimuksena on, ettei tutkimusaineistoa luoda tyhjästä tai väärennetä. Tähän alueeseen kuuluvat myös sisäiset säännökset, kuten, miten tutkimustulokset raportoidaan ja ketkä osallistuvat niiden kirjoittamiseen. Ulkopuolinen tutkimusetiikka taas käsittelee sitä, millä tavalla ulkopuoliset seikat vaikuttavat tutkimusaiheeseen ja tapaan, jolla sitä tutkitaan. (Kankkunen & Julkunen 2013, 211- 212.)

Tutkimuksen validiteetti eli pätevyys viittaa siihen, onko mitattu juuri sitä, mitä on ollut tarkoituskin mitata eli onko teoreettiset käsitteet operationalisoitu luotettavasti. Ulkoinen pätevyys kertoo, kuinka hyvin tulokset voidaan yleistää tutkimuksen ulkoiseen joukkoon. (Kankkunen & Julkunen 2013, 189.) Tutkimuksen luotettavuudella eli reliabiliteetilla tarkoitetaan sen kykyä antaa ei-sattumanvaraisia tuloksia. Tutkimus on sitä luotettavampi, mitä vähemmän sattumalla on vaikutusta tuloksiin. Oikeiden mittareiden valinta ja mittauskohteen mittaamiseen sopivuus parantavat luotettavuutta. (Valli 2015,139.)

Tutkimuksen luotettavuuden vuoksi tarkoituksena oli saada aineistoon mahdollisimman hyvä otos koko kohdejoukosta. Tämän vuoksi alkuperäinen suunnitelma oli toimittaa kyselylomake paperiversiona suoraan vastaajille ja kerätä vastaukset samalla myös pois. Tutkimustyön edetessä päädyttiin kysely aikataulullisista syistä kuitenkin suorittamaan sähköisesti. Sähköisesti suoritettussa kyselyssä on vaarana, että vastausten määrä jää vähäisemmäksi kuin informoidussa kyselyssä, jossa kyselylomake viedään ja/tai noudetaan henkilökohtaisesti vastaajalta. (Heikkilä 2008, 67.) Kyselyn vastausprosentti jäi alhaiseksi, mutta samalla yhtäkään vastausta ei tarvinnut hylätä. Kyselylomakkeen huolellisesta suunnittelusta huolimatta osa otokseen valikoituneista opiskelijoista ei jostain syystä halunnut osallistua tutkimukseen. Muistutusviesti kyselystä lähetettiin otokseen kuuluville opiskelijoille, jotta vastausprosenttia saataisiin korkeammaksi. Sähköisille kyselyille on hankalaa määrittää riittävää vastausprosenttia koska se riippuu

aina paljolti vastaajajoukosta ja kyselyn aiheesta (KvantiMoTV). Tulosten perusteella joidenkin kysymysten asettelun olisi voinut tehdä paremmin. Kyselyn alhaisen vastausprosentin vuoksi, tuloksia ei myöskään voida yleistää vaan ne antavat vain suuntaviivoja. Tässä tutkimuksessa kysely lähetettiin ainoastaan sille joukolle, jolle se oli kohdennettu, mutta tutkijoiden omien kokemusten mukaan oppilaitoksen sähköpostiin jaetaan paljon erilaisia opinnäytetyökyselyitä, joiden sähköisessä lähettämässä ei ole otettu huomioon oikeaa kohdejoukkoa vaan ne on lähetetty kaikille Lapin AMK:n opiskelijoille. Kyselyiden ja sähköpostien suuri määrä voi olla vaikuttavana tekijänä kyselytutkimukseen osallistumiselle.

Kansainväliset opiskelijaryhmät kuuluivat tutkimusotokseen ja tutkijoiden oli määrä kääntää lomake myös englanniksi, näin ei kuitenkaan aikataulullisista syistä tehty ja lomake julkaistiin vain suomenkielisenä. Kyselylomakkeen kääntämättä jättämisellä on todennäköisesti ollut merkitystä vastausprosenttiin ja näin ollen jossain määrin myös tutkimuksen luotettavuuteen. Perusteluna kyselylomakkeen kääntämättä jättämiselle tutkijat näkivät, että opintojensa loppuvaiheessa olevien kansainvälisten opiskelijoiden opintojen tavoitteena on selviytyä suomen kielellä. Tutkijat ovat havainneet käytännössä, kuinka opettajien taholta on annettu vastaavaa viestiä kansainvälisille opiskelijoille.

Tutkimuksen analysointivaiheessa tutkijat tekivät päätöksen jättää osan kuvajista pois raportista. Päätös tehtiin tutkimuksen luettavuutta silmällä pitäen, koska aineiston vähäisestä määrästä huolimatta se on enimmäkseen graafista tietoa ja tämä voi tehdä tutkimuksesta raskaan lukea. Tutkimusaineisto säilytetään tutkijoiden tunnusten takana raportointityökalussa. Täten aineistoon ei pääse osalliseksi muut kuin tutkimuksen toteuttajat. Tutkimusaineisto tuhotaan tulosten analysoinnin jälkeen tai viimeistään tutkimuksen tarkistuksen ja julkaisun jälkeen. Tutkimuksessa käytetty kyselylomake on hyväksytetty opinnäytetyön ohjaajalla sekä ammattikorkeakoulun rehtorilla, jonka jälkeen lomake on esitettävä yhdellä sairaanhoitajaryhmällä. Esitettävien tuloksena saadut vastaukset on poistettu kannasta ennen varsinaisen kyselyn lähettämistä.

Tutkimukseen osallistuvien anonymiteetin vuoksi kyselyyn ei tarvinnut kirjautua sisään eikä nimitietoja kysely missään kohtaa. Kyselyn tuloksia analysoidessamme huomasimme lomakkeessa virheen kysymyksessä numero 2. Tämän

vuoksi vastausvaihtoehtojen ”40 vuotta tai enemmän” ja ”40-44 vuotta” vastaukset on yhdistetty. Näistä seuraavissa ikäryhmissä ei ollut yhtään vastaajaa.

Tutkimuksen epäluotettavin osapuoli ovat tutkijat. Mikäli tutkijat eivät esim. saa tarpeeksi vastauksia, he voivat luoda itse haluamansa vastaukset sekä syöttää nämä analysointityökaluun. Tämä luo vääristeltyjä tuloksia saattaen koko tutkimuksen epäluotettavaksi. Tämän tutkimuksen edetessä tutkijat tarkkailivat jatkuvasti luotettavuuteen vaikuttavia tekijöitä, vastausprosentin alhaisuus vaikuttaa tutkimuksen luotettavuuteen laskevasti, mutta otoksen katsottiin edustavan hyvin perusjoukkoa ja tutkimuskysymykset antoivat vastaukset tutkimusongelmiin. Tutkijat ottavat vastuun aineistosta, mittarien ja tulosten oikeellisuudesta sekä rehellisyydestä ja samalla koko tutkimuksen luotettavuudesta.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön tulokset ovat jokseenkin sellaisia kuin tutkijoitte intuitio ennen tutkimuksen aloittamista sanoi sen olevan. Tutkimustulokset ovat saman suuntaiset kuin Simolan 2017 opinnäytetyössä Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kokemuksia työelämävalmiuksistaan. Opiskelijat kokevat työelämävalmiutensa hyväksi ja opiskelumotivaatiolla näyttää olevan vaikutusta siihen kuinka hyväksi omat valmiudet arvioidaan.

Pian itsekkin valmistuvina sairaanhoitajina voimme samaistua tuloksiin. Ainoa muuttuva tekijä on tutkimamme motivaatio, joka on vaihdellut opiskelujen aikana todella paljon. Loppua kohden ja lopulta motivaation määrä kuitenkin kasvoi. Ajankäytön kannalta tämä tarkoitti käytännössä viimeistelyvaiheen kiirettä. Aikatauluista ja ajankäytöstä muodostui kaiken kaikkiaan opinnäytetyöprosessin suurin ongelma.

Kun työn tekeminen aloitettiin ideapaperin hyväksymisestä, tutkijat olivat innokkaita ja hakivat tietoa aiheeseen liittyen. Nyt saatuamme työmme päätökseen, huomaamme, että asiat eivät menneet aivan niin, kuin alun perin ajattelimme niiden menevän. Yllätyksiä on tullut, mutta myös suuria oivaltamisen hetkiä. Suuri kiitos niistä kuuluu opinnäytetyön ohjaajalle mutta myös itselle, siitä että on jaksanut kahlata läpi kirjallisuutta sekä etsiä tietoa. Yritysten ja erehdysten kautta on saatu lopputulos.

Ihmisillä on keskenään erilaiset tavat työskennellä ja tämä näkyi myös meidän työssämme. Toinen on toimija, suorittaja, joka saa aikaan nopeammin. Toinen on harkitsevampi, joka miettii asiaa ensin, joskus pitkäänkin, ja toimii tämän jälkeen. Tämän myötä työtä tehtiin eri tahtiin, mutta samalla täydensimme toisiamme. Ja kaikkeen vaikuttivat tietysti mm. muut kurssit ja niiden myötä tulleet tehtävät, työharjoittelut, työt, kansainväliset vaihdot ja perhe eli muu elämä. Opinnäytetyön tekeminen oli haastavaa. Tutkijoiden aikataulujen yhteensovittaminen oli myös haastavaa johtuen työharjoitteluiden eriaikaisuudesta sekä tutkijoiden fyysisestä sijainnista. Kommunikointi opinnäytetyöhön liittyen tapahtui pitkälti puhelimitse lukuun ottamatta muutamia tapaamiskertoja. Tutkijoiden välillä vallitsi hyvä keskinäinen yhteisymmärrys huolimatta kulloisestakin elämäntilanteesta.

Asettamamme aikataulu opinnäytetyön julkaisulle tuntui aluksi realistiselta. Ajan myötä tavoite alkoi kuitenkin tuntua epärealistisemmalta. Tähän vaikuttivat suuresti tekijöitä vaivannut motivaatiopula ja muut tehtävät sekä opiskellessa että muulla ajalla. Ajankäytön kannalta voidaan todeta, että parhaimmin saatiin aikaiseksi, kun opinnäytetyön tekemiseen pystyi keskittymään täydellisesti. Tämä tarkoitti käytännössä sitä, että muita kurssitehtäviä, tenttejä, töitä eikä harjoitteita oli vain vähän tai ei yhtään samanaikaisesti opinnäytetyön kanssa.

Harmin aiheita jäi jonkin verran: kyselylomakkeen ikä kohtaan luokitteluvirhe, kyselylomakkeesta saamamme kehitysehdotus, joka tuli harmillisesti vasta sen jälkeen, kun lomake oli jo lähetetty kohdejoukolle sekä oma ajankäyttömmme. Tutkijoina opimme kuitenkin tämän työn tekemisestä paljon. Tutkimusprosessi havainnollistui hyvin käytännössä. Tiedon hakeminen ja valikoiva lukeminen tuli myös tutuksi. Tärkeimmät oppimamme asiat voitaisiin tiivistää seuraaviin ajatuksiin: ajankäyttö kannattaa suunnitella hyvin heti työn aloittamisesta lähtien, oma aihe, sen sisältö ja tausta kannattaa miettiä tarkoin ennen työn aloittamista ja tieteen filosofisiin perusteisiin tutustuminen on todella hyödyllistä.

Jatkotutkimuksen aiheiksi ehdotamme työelämätaitojen kartoitusta työelämässä olleille valmistuneille Lapin ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Opiskelumotivaation kartoituksen syventäminen sopisi myös samaan aihepiiriin.

LÄHTEET

Ala-Knuussi, L. 2009. SAMK:sta vuonna 2008 valmistuneiden sairaanhoitajien työllistyminen ja tyytyväisyys koulutukseen. AMK opinnäytetyö. Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Arene Ry. 2010. Suositus tutkintojen kansallisen viitekehyksen (nqf) ja tutkintojen yhteisten kompetenssien soveltamisesta ammattikorkeakouluissa. Viitattu 7.5.2019 http://www.arene.fi/wp-content/uploads/Raportit/2018/arene_nqf.pdf.

Arene Ry. 2018. Ammattikorkeakoulujen rahoitusmalli rajoittaa autonomiaa. Viitattu 9.10.2018 <http://www.arene.fi/uutiset/ammattikorkeakoulujen-rahoitusmalli-rajoittaa-autonomiaa/>.

Björkholm, M. 2012. Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjauksesta. AMK opinnäytetyö. Saimaan ammattikorkeakoulu. Lappeenranta.

Deci, E.L. & Ryan, R.M. 1985. Intrinsic motivation and self-determination in human behavior. Viitattu 29.5.2018 https://www.researchgate.net/publication/233896840_Intrinsic_Motivation_and_Self-Determination_in_Human_Behavior.

Deci, E.L. & Ryan, R.M. 2000. Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25 (1). Viitattu 15.10.2018 <https://mmrg.pbworks.com/f/Ryan,+Deci+00.pdf>.

Dweck, C. 2006. *Mindset: The New Psychology of Success*. New York. Random House.

Dweck, C.S. 1989. *Motivation*. Julkaistu teoksessa *Foundations for a psychology of education* (toim.) Lesgold, A. & R. Glaser. Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Eriksson, E., Korhonen, T., Merasto, M. & Moisio, E-L. 2014. Sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen. Sairaanhoitajan koulutuksen tulevaisuus -hanke. Viitattu 15.10.2018 <https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2015/09/Sairaanhoitajan-ammattillinen-osaaminen.pdf>.

Eriksson, E., Korhonen, T., Merasto, M. & Moisio, E-L. 2015. Sairaanhoitajan ammatillinen osaaminen. Sairaanhoitajan koulutuksen tulevaisuus -hanke. Viitattu 17.3.2019 <https://sairaanhoitajat.fi/wp-content/uploads/2015/09/Sairaanhoitajan-ammattillinen-osaaminen.pdf>.

Euroopan parlamentti ja neuvosto 2013. Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/55/EU ammattipätevyyden tunnistamisesta. Viitattu 19.3.2019 <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2013:354:0132:0170:FI:PDF>.

Finlex. Lainsäädäntö. Ammattikorkeakoululaki 14.11.2014/932. Viitattu 13.3.2018 <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140932>.

Finlex. Lainsäädäntö. Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994. Viitattu 13.3.2018 <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1994/19940559?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=ammattillinen%20osaaminen>.

Front, T. 2009. Itseohjautuvuus ja oppijan autonomia elämänlaajuisen oppimisen haasteena. Osana teosta Elämänlaajuinen oppiminen ja aikuiskasvatus. Aikuiskasvatuksen 44. vuosikirja (toim.) Sallila, P. Vantaa: Hansaprint Oy.

Haaparanta, L. & Niiniluoto, I. 1994. Tieteellinen päättely. Osana teosta Tieteellisten menetelmien perusteita ihmistieteissä- opiskelijan opas (toim.) Niskanen, V.A. Yliopistopaino. Helsingin yliopisto, Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.

Hassankhani, H., Aghdam, A.M, Rahmani, A. & Mohammadpoorfard, Z. 2015. The Relationship between Learning Motivation and Self Efficacy among Nursing Students. Tutkimusartikkeli. Saatavilla internetistä: <https://doaj.org/article/2396a9932b7b48f79d2f4fc6d8c61ae9>.

Haverinen, P. & Vänskä, M – L. 1999. Opetussuunnitelman arvoperusta ja tavoitteet ohjaamassa hoitotyön koulutusta. Osana teosta Terveys- ja sosiaalialan opiskelijoiden ohjaamisesta ammattikorkeakoulussa (toim.) Tossavainen, K. & Turunen, H. Helsinki: Kirjayhtymä Oy.

Heikkilä, A. 2011. University Student's Approaches to Learning, Self – Regulation and Cognitive and Attributional Strategies, Connections with Well – Being and Academic Success. Research Report 325. University of Helsinki. Faculty of Behavioral Sciences. Department of Teacher Education. Helsinki. Yliopistopaino. Viitattu 23.3.2019 <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/25859/universi.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Heikkilä, T. 2008. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Hoitotyön tutkimussäätö 2015 Näyttöön perustuva toiminta. Viitattu 15.10.2018 <http://www.hotus.fi/hotus-fi/nayttoon-perustuva-toiminta>.

Huttunen, J. 1994. Kasvatustieteellinen tutkimus. Osana teosta Tieteellisten menetelmien perusteita ihmistieteissä – opiskelijan opas, toim. Niskanen, V.A. Yliopistopaino. Helsingin yliopisto, Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.

Järvilehto, L. 2014. Hauskan oppimisen vallankumous. Juva: PS- kustannus.

Kangastie, H. & Mastosaari, P. 2016. Oppimisen organisointi – opas opettajille. Osaamis- ja ongelmaperustainen oppiminen Lapin ammattikorkeakoulussa. Lapin AMK:n julkaisuja. C. Oppimateriaalit 1/2016. Ei yleisesti saatavilla.

Kankkunen, P. & Vehviläinen-Julkunen, K. 2013. Tutkimus hoitotieteessä. Helsinki: Sanoma Pro Oy.

Keinänen, J., Koramo, M. & Wennberg, M. 2018. Ammattikorkeakoulu – uudistuksen arviointi. Loppuraportti. Opetus- ja kulttuuriministeriö. Viitattu 9.10.2018 <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161050>.

KvantiMOTV. 2004a. Menetelmätietovaranto. KvantiMOTV. Korrelaatiokertoi-
met. Viitattu 22.4.2019 <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/korrelaatio/korrelaatio.html>.

KvantiMOTV. 2004b. Tilastollinen päättely. Viitattu 25.4.2019
<https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/paattely/paattely.html>.

KvantiMOTV. 2008. Mittaaminen. Viitattu 24.4.2019 <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/mittaaminen/mittaaminen.html>.

KvantiMOTV. 2009. Tutkimusprosessi. Viitattu 24.4.2019
<https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/tutkimus/prosessi.html>.

KvantiMOTV. 2010a. Kyselylomakkeen laatiminen. Viitattu 24.4.2019
<https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kyselylomake/laatiminen.html>.

KvantiMOTV. 2010b. Numerolukutaito: tutkimuksen analyysivaihe. Viitattu
25.4.2019 <https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/numerolukutaito/analyysi.html>.

KvantiMOTV.2011. Postikyselyaineiston kokoaminen. Viitattu 6.5.2019
<https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/postikysely/postikysely.html>.

Käreniemi, P. & Lehtola, K. 2005. Osaamisen prosessit arvioinnin kohteeksi –
kokeiluja ja kehittämistä sosiaali- ja terveystieteiden koulutuksessa. Osana teosta
Ongelmista oppimisen iloa – Ongelmaperustaisen pedagogiikan kokeiluja ja ke-
hittämistä (toim.) Poikela, E. & Poikela, S. Tampere: Vammalan kirjapaino Oy.

Lapin AMK 2015-2016. Opetussuunnitelmat. Viitattu 27.2.2018. Ei yleisesti saa-
tavilla.

Lehtinen, E., Vauras, M. & Lerkkanen, M-K. 2016. Kasvatuspsykologia. Juva:
PS-Kustannus Oy.

Leppänen, P-R. & Vähämaa, K. 2016. Ongelmat innostavat ja palvelevat oppi-
mistä – Terveystieteiden koulutuksen opintojaksojen ongelmien tarkastelu fysiotera-
peutti- ja sairaanhoitajaopiskelijoiden näkökulmasta. Osana teosta Ongelmape-
rustaisen oppimisen verkko, toim. Portimojärvi, T. Tampere. Tampereen Yliopis-
topaino Oy - Juvenes Print.

Liite 2: Kajaanin ammattikorkeakoulu. Työelämävalmiudet eli kompetenssit. Hoi-
totyön koulutusohjelma. <http://www.kamk.fi/includes/loader.aspx?id=662d3942-1fcf-4205-9a9b-24904f2724fb>.

Luukkainen, S. & Uosukainen, L. 2011. Koulutus asiantuntijuuden perustana.
Julkaistu osana Sairaanhoitaja asiantuntijana -Hoitotyön vuosikirja 2011 (toim.)
Iiris Ranta. Helsinki: Edita Prima Oy.

Lyyra, M-L. 1999. Terveys- ja sosiaalialan opettajien näkemyksiä opiskelijoiden
itseohjautuvuudesta ja siihen tukemisesta. Osana teosta Terveys- ja sosiaa-
lialan opiskelijoiden ohjaamisesta ammattikorkeakoulussa (toim.) Tossavainen,
K. & Turunen, H. Tampere: Kirjayhtymä Oy.

- Löfman, P. 2014. Tapaustutkimus itseohjautuvuudesta sairaanhoitajakoulutuksen eri vaiheissa. Itä – Suomen yliopisto. Joensuu. Väitöskirja. Viitattu 19.3.2019 http://epublications.uef.fi/pub/urn_isbn_978-952-61-1468-2/urn_isbn_978-952-61-1468-2.pdf.
- Martela, F. & Jarenko, K. 2017, 12. Itseohjautuvuus, miten organisoitua tulevaisuudessa? Helsinki: Alma Talent.
- McLeod, S. A. 2017. Maslow's hierarchy of needs. Viitattu 21.4.2019 www.simplyphychology.org/maslow.html.
- Mäkipää, S. & Korhonen, T. 2011. Mistä asiantuntijuus muodostuu? Osana teosta Sairaanhoitaja asiantuntijana - Hoitotyön vuosikirja 2011 (toim.) Iiris Ranta. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Määttänen, P. 2009, 18. Toiminta ja kokemus. Helsinki: Hakapaino.
- Niiniluoto, I. 1984, Johdatus tieteenfilosofiaan. Keuruu: Otava.
- Niskanen, V. 1994. Länsimaisen filosofian ja tieteellisen ajattelun peruspiirteitä. Osana teosta Tieteellisten menetelmien perusteita ihmistieteissä – opiskelijan opas (toim.) Niskanen, V.A. Yliopistopaino. Helsingin yliopisto, Lahden tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Nummenmaa, L., Holopainen, M. & Pulkkinen, P. 2017. Tilastollisten menetelmien perusteet. Helsinki: Sanoma Pro Oy.
- Opetusministeriö 2006. Ammattikorkeakoulusta terveydenhuoltoon. Koulutuksesta valmistuvien ammatillinen osaaminen, keskeiset opinnot ja vähimmäisopintopisteet. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 24. Viitattu 19.3.2019 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/80112/tr24.pdf?sequence=1>.
- OPM 2018. Korkeakoulu-uudistusten vaikutusten arviointi. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2018:33. Viitattu 15.10.2018 <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-263-589-1>.
- Poikela, E. 2002. Ongelmaperustainen pedagogiikka – Teoriaa ja käytäntöä. Tampere. Tampereen yliopistopaino Juvenes Print Oy. http://www15.uta.fi/arkisto/aktk/projects/move/pdf/AKAKK_Move.pdf. Ei yleisesti saatavilla.
- Ruohotie, P. 2005. Oppiminen ja ammatillinen kasvu. Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.
- Ruohotie, P., Leino, J. & Rauhala, P. 1993. Oppimis- ja opettamismotivaatio ammatillisissa opinnoissa. Tampere. Tampereen yliopisto, Jäljennepalvelu.
- Ryan, R.M. & Deci, E.L. 2000. Self-Determination Theory and the Facilitation of Intrinsic Motivation, Social Development, and Well-Being. *American Psychologist* Vol.55 No.1. Saatavilla internetistä: https://www.researchgate.net/publication/11946306_Self-Determination_Theory_and_the_Facilitation_of_Intrinsic_Motivation_Social_Development_and_Well-Being.

Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2006. Teemoittelu. KvaliMOTV. Viitattu 26.4.2019. https://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/L7_3_4.html

Salmela-Aro, K. 2018. Motivaatio ja oppiminen. Keuruu: PS-Kustannus.

Simola, E. 2017. Ammattikorkeakouluopiskelijoiden kokemuksia työelämävalmiuksistaan. YAMK Opinnäytetyö. Oulun ammattikorkeakoulu.

SoleOps 3.9.0, © 2005-2017. Viitattu 27.2.2018.

Toivola, M., Peura, P. & Humaloja, M. 2017. Flipped learning - Käänteinen oppiminen. Helsinki: Edita.

Tough, A. 1967. Learning Without a Teacher. Educational Research Series, no. 3. Toronto. Ontario Institute for Studies in Education.

Tough, A. 1979. The Adult's Learning Projects: A Fresh Approach to Theory and Practise in Adult Learning (2nd ed.). Toronto. Ontario Institute for Studies in Education.

Valli, R. & Perkkilä, P. 2018. Sähköinen kyselylomake ja sosiaalinen media aineistonkeruussa. Osana teosta Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1 (toim.) Valli, R. Keuruu: PS-kustannus.

Valli, R. 2015. Johdatus tilastolliseen tutkimukseen. Juva: PS-kustannus.

Vesterinen, P. 2001. Projektiopiskelu ja -oppiminen ammattikorkeakoulussa. Jyväskylän yliopisto. Väitöskirja. Viitattu 27.2.2018
<https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/13343/9513911691.pdf?sequence=1>.

Vilka, H. 2007, 58. Tutki ja Mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Viitattu 6.5.2019 <http://hanna.vilka.fi/wp-content/uploads/2014/02/Tutki-ja-mittaa.pdf>. Vaatii kirjautumisen.

LIITTEET

- Liite 1. Tutkimuslupahakemus
- Liite 2. Työelämävalmiudet eli kompetenssit
- Liite 3. Kyselylomake

TUTKIMUSLUPAHAKEMUS 1 (3)

Tämä hakemus soveltuu käytettäväksi kun tutkimus koskee Lapin ammattikorkeakoulua.

Hakijan tiedot	Nimi Laura Klemetti, Anna Valkama		
	Katuosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
	Puhelin		Sähköpostiosoite
	Tutkimuslaitos, oppilaitos tai muu yhteisö Lapin AMK		Hakijan tehtävä/virka-asema Opiskelija
Tutkimuksen ohjaaja	Nimi Seppo Kilpiäinen		
	Toimipaikka ja osoite Hyvinvointialan yksikkö (AMK) Kemi, Meripuistokatu 26 90100 Kemi		
	Puhelin 0505278390	Sähköpostiosoite seppo.kilpiainen@lapinamk.fi	
	Paikka ja päivämäärä 16.11.2018	Allekirjoitus, sitoudun ohjaamaan tutkimusta	
Päiväys ja allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä 15/11/2018	Kemi	Hakijan allekirjoitus
	☐ Puollan tutkimusluvan myöntämistä		☐ En puolla tutkimusluvan myöntämistä
Valmistelija täyttää koko Lapin AMKia koskevissa hakemuksissa	Perustelut		
Päiväys ja valmistelijan allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä / /	Valmistelijan allekirjoitus ja nimen selvennys	
Tutkimusluvan myöntäminen ☒ Tutkimuslupa myönnetään ☐ Tutkimuslupaa ei myönnetä Tutkimusluvan myöntämisen ja tietojen luovuttamisen ehtona on, että tutkimuksen tekijä sitoutuu huolehtimaan tietojen käsittelystä ottaen huomioon henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön. Tutkimuksen tekijä on velvollinen käyttämään tietoja luottamuksellisesti ja ainoastaan tämän tutkimuksen tekemiseksi. Tutkimuksen valmistuttua tiedot on hävitettävä asianmukaisella tavalla. ☐ Hakijan tulee toimittaa valmis raportti tutkimuksen valmistuttua osoitteeseen: ☐ Muut ehdot: Perustelut myöntämättä jättämiselle:			
Päiväys ja päättäjän allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä ROVANIEMI 18.11.2018	Allekirjoitus ja nimenselvennys	
Tiedottaminen päätöksestä	☒ Tutkimusluvan hakijalle ☐ Tietohallintopäällikölle ☐ Hallintojohtajalle ☐ Opetusjohtajalle ☐ Talousjohtajalle ☐ TK-johtaja ☐		

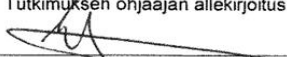
Riitta Rissanen
Rehtori, toimitusjohtaja
Rector, Managing Director

TUTKIMUSLUPAHAKEMUS 2 (3)

TIIVISTELMÄ TUTKIMUSSUUNNITELMASTA

Tutkimuksen tekijä(t)	Laura Klemetti Anna Valkama
Tutkimuksen nimi	Valmistuvien sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia ammattikorkeakouluopintojen tuottamista työelämävalmiuksista
Tutkimuksen tausta	
Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimusongelmat	Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa valmistuvien sairaanhoidon opiskelijoiden työelämävalmiuksia ja opiskelumotivaatiota. Tavoitteena on antaa tietoa, miten opiskelijat kokevat opiskelujen aikana rakennetun tietoperustan tukevan työelämävalmiuksien ja ammattitaidon kehittymistä. Tutkimuksen ongelma on: Miten hoitajan ammattiin valmistuvat sairaanhoitajaopiskelijat kokevat ammattikorkeakouluopintojen hoitajan ammattiin tuottamat työelämävalmiudet
Tutkimuksen aikataulu	Tutkimuksen ideapaperi hyväksyttiin joulukuussa 2017. Tästä aloitettiin tutkimussuunnitelman laatiminen ja tutkimusongelmien muodostaminen. Tutkimukseen osallistuville tehtävä kysely viimeistellään alkusyksyllä 2018, jonka jälkeen kysely suoritetaan. Saadut tulokset analysoidaan vuoden 2018 lopulla ja opinnäytetyön viimeisteleminen käynnistyy. Lopullinen opinnäytetyö on tarkoitus esitellä ja julkaista Theseuksessa keväällä 2019.
Liittyykö tutkimukseen tutkimuseettisiä ongelmia? Jos liittyy, mitä?	
Lapin AMKin rooli tutkimuksessa (vastuut, velvollisuudet ja hyöty)	Tutkimuksen tuloksia voi hyödyntää opetussuunnitelman laadinnassa.
Tutkimuksen budjetti ja rahoittajat	—

LAPIN AMK^T
Lapland University of Applied Sciences

Päiväys ja allekirjoitus	Paikka ja päivämäärä <i>Kemi 16.11.2018</i>	Tutkimuksen ohjaajan allekirjoitus
--------------------------	--	--

Liitteet

- Tutkimussuunnitelma
- Rekisteriseloste
- Tutkimuseettinen ennakkoarviointilausunto
- Muut liitteet (esim. kyselylomake) _____

TYÖELÄMÄVALMIUDET ELI KOMPETENSSIT

Yleiset työelämävalmiudet eli kompetenssit

Kompetenssit ovat laajoja osaamiskokonaisuuksia - yksilön tietojen, taitojen ja asenteiden yhdistelmiä. Kompetenssi kuvaa kykyä suoriutua ammattiin kuuluvista työtehtävistä. Kompetenssit jaetaan koulutusohjelmakohtaisiin (ammattillisiin) ja yleisiin kompetensseihin. Yleiset kompetenssit ovat eri koulutusohjelmille yhteisiä osaamisalueita, mutta niiden erityispiirteet ja tärkeys voivat vaihdella eri ammateissa ja työtehtävissä. Yleiset kompetenssit luovat perustan työelämässä toimimiselle, yhteistyölle ja asiantuntijuuden kehittymiselle.

Yleiset kompetenssit ovat:

Itsensä kehittäminen

- Ottaa vastuun omasta osaamisestaan ja sen kehittämisestä.
- Osaa suunnitella omaa toimintaansa.
- Kykenee toimimaan muutoksissa.
- Kykenee jakamaan edelleen oppimaansa työyhteisössä.

Eettinen osaaminen

- Soveltaa ammattieettisiä periaatteita toiminnassaan.
- Ottaa toiminnassaan muut huomioon.
- Ottaa vastuun omasta toiminnastaan.
- Soveltaa kestävän kehityksen periaatteita.

Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen

- Hallitsee tarkoituksenmukaisen ammatillisen vuorovaikutuksen.
- Omaa hyvän suullisen ja kirjallisen viestintätaidon.
- Hallitsee ryhmä- ja tiimityöskentelyn periaatteet.
- Osaa hyödyntää työssään tieto- ja viestintätekniikkaa.

Kehittämistoiminnan osaaminen

- Osaa hankkia ja käsitellä oman alan tietoa, osaa arvioida sitä kriittisesti.
- Osaa hahmottaa kokonaisuuksia.
- Kykenee ongelmanratkaisuun ja päätöksentekoon.
- Omaksuu kehittävän työotteen.
- Osaa toimia projektitehtävissä.
- Ymmärtää kannattavan ja asiakaslähtöisen toiminnan periaatteita sekä omaa valmiuksia yrittäjyyteen.

Organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen

- Tietää ja käyttää yhteiskunnallisia vaikutustapoja oman alan kehittämiseksi.
- Tuntee oman alan organisaatioiden toiminnan ja johtamisen pääperiaatteet.
- Tuntee työelämän toimintatavat ja osaa toimia työyhteisössä.
- Osaa suunnitella ja organisoida toimintaa.

Kansainvälisyysosaaminen

- Osaa oman alan työtehtävissä tarvittavan vähintään yhden vieraan kielen kirjallisen ja suullisen taidon.
- Ymmärtää kulttuurieroja ja kykenee yhteistyöhön kulttuuriltaan erilaisten henkilöiden kanssa.
- Ymmärtää kansainvälistymisen vaikutuksia ja mahdollisuuksia omalla alallaan

Hoitotyön koulutusohjelman tavoitteen mukainen osaaminen sisältää:

Hoitotyön asiakkuusosaaminen: Opiskelija toimii hoitotyön eettisten arvojen ja periaatteiden mukaisesti ja holistinen ihmiskäsitys on ammatillisen toiminnan lähtökohtana. Asiakaslähtöisyys ja vuorovaikutus asiakkaan/potilaan ja perheen kanssa ohjaavat toimintaa.

Terveyden edistämisen osaaminen: Opiskelija tunnistaa ja tukee asiakkaan/potilaan/perheen voimavaroja terveyden ylläpitämisessä ja hallitsee terveydenedistämisen muutuvassa ympäristössä. Opiskelija tietää perusteet tavallisimpien kansansairauksien etiologiasta, tuntee potilaan hoitoketjut ja palvelujärjestelmän. Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida hoitotyötä asiakaslähtöisesti.

Kliininen osaaminen: Opiskelija hallitsee sairaanhoitajan työssä tarvittavat kliiniset taidot ja vastaa asiakkaan/potilaan / perheen kokonaisvaltaisesta hoitotyöstä. Opiskelija hallitsee keskeiset tutkimus- ja hoitotoimenpiteet ja niissä tarvittavien välineiden ja laitteiden oikean ja turvallisen käytön sekä hyödyntää tutkimustuloksia hoidossa ja hoidon seurannassa. Opiskelija toteuttaa turvallista lääkehoitoa lääkärin hoitoohjeiden mukaisesti.

Päätöksenteko-osaaminen: Opiskelija pystyy vastaamaan asiakas/potilas/perhelähtöisestä hoitotyön suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista sekä dokumentoi hoitotyön potilastietojen edellyttämän tietosuojan ja –turvan mukaisesti.

Ohjaus- ja opetusosaaminen: Opiskelija osaa ohjata ja opettaa hoitotyön eri toimintaympäristöissä monipuolisilla menetelmillä asiakasta/potilasta/perhettä terveydenedistämässä sekä itsehoidossa.

Hoitotyön koulutusohjelman terveydenhoitotyön tavoitteen mukainen osaaminen sisältää

Sairaanhoidon osaaminen: Opiskelija perustaa työnsä monitieteiseen osaamiseen. Opiskelija hallitsee hoitotyön suunnittelun, toteutuksen ja arvioinnin sekä tutkimukseen ja kokemukseen perustuvan ammatillisen päätöksenteon. Opiskelija osaa käyttää keskeisiä hoitotyön menetelmiä ja toteuttaa hoitotyötä turvallisesti.

Terveyden edistämisen osaaminen: Opiskelijan toiminnan perustana ovat terveyden edistämisen ja kansanterveystyön strategiat ja ohjelmat sekä vastuualueensa ja yhteisönsä tuntemiseen. Opiskelija osaa edistää väestön terveyttä vahvistaen asiakkaidensa terveys-tietoisuutta, voimavaroja ja omatoimisuutta sekä osaa tunnistaa ja puuttua terveyttä uhkaaviin tekijöihin.

Yksilön, perheen, ryhmän ja yhteisön terveydenhoitotyön osaaminen: Opiskelija hallitsee asiakkaan terveyden, kasvun ja kehityksen seurannan, tunnistaa voimavaroja ja riskitekijöitä sekä osaa suunnitella ja toteuttaa näyttöön perustuvaa terveydenhoitotyötä yksilö-, perhe-, ryhmä- ja yhteisötasoilla.

Ympäristöterveyden edistäminen: Opiskelija osaa arvioida yhteisöjen ja ympäristön terveysvaikutuksia ja osaa toimia terveydenhoitotyössä asiantuntijana kestävänsä kehityksen edistämiseksi. Opiskelija ottaa huomioon globaalit terveysriskit ja niiden ehkäisyn

kansallisen terveyden edistämisen näkökulmasta sekä hallitsee tarttuvien tautien ehkäisyn ja virallisen rokotusohjelman toteuttamisen.

Yhteiskunnallisen terveydenhoitotyön osaaminen: Opiskelija tunnistaa väestöryhmien välisien terveyserojen taustatekijöitä sekä turvattomuuden ja sosiaalisen kehityksen riskejä ja häiriöitä sekä erityistuen ja -hoidon tarvetta ja osaa puuttua niihin varhain. Opiskelija kykenee toimimaan yhteistyössä ja verkostoitumaan eri sidosryhmien kanssa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Opiskelija tunnistaa päätöksenteon terveysvaikutuksia ja kykenee vaikuttamaan paikalliseen päätöksentekoon väestön terveyttä edistävästi. (Kajaanin ammattikorkeakoulu. Työelämävalmiudet eli kompetenssit. 2018

Valmistuvien sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksista korkeakouluopintojen antamista työelämävalmiuksista

Taustatiedot

1. Sukupuoli

- Mies
- Nainen

2. Ikä

- 16 - 19 vuotta
- 20 - 24 vuotta
- 25 - 29 vuotta
- 30 - 34 vuotta
- 35 - 39 vuotta
- 40 vuotta tai enemmän
- 40 - 44 vuotta
- 45 - 49 vuotta
- 50 tai enemmän

3. Toteutusmuoto, jossa opiskelet

- Päivätoteutus
- Monimuotototeutus
- Kansainvälinen

4. Onko sinulla aikaisempaa toisen asteen koulutusta?

- Ei
- Kyllä

5. Jos vastasit edelliseen "Kyllä", mikä koulutus sinulla on?

- Lukio
- Hoiva-ala
- Kauneusala
- Palveluala
- Ravitsemusala
- Rakennusala
- Kaupallinen
- Teknillinen
- Luonnonvara-ala
- Jokin muu

Työelämävalmiudet

Tässä kyselyssä työelämävalmiudet ovat tyypillisiä sairaanhoitajan työssä tarvittavia tietoja, taitoja ja toimintoja. Näiden yleisten työelämävalmiuksien erityispiirteet ja tärkeys vaihtelevat opetusalan mukaan. Arvioi millaisen pohjan teoriaopinnot mielestäsi antoivat osaamisellesi. Lähde: <http://www.kamk.fi/includes/loader.aspx?id=662d3942-1fcf-4205-9a9b-24904f2724fb> (8.10.2018)

6. Arvioi kuinka hyvin ammattikorkeakoulun teoriaopinnot ovat kehittäneet työelämässä tarvittavia tietoja, taitoja ja toimintoja.

Teoriaopinnot ovat kehittäneet...

	Täysin eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	Ei samaa eikä eri mieltä	Jokseenkin samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
Itsensä kehittäminen						
Osaan ottaa vastuun omasta osaamisestani ja sen kehittämisestä.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan suunnitella omaa toimintaani.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kykenen toimimaan muutoksissa.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kykenen jakamaan edelleen oppimaani työyhteisössä.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Eettinen osaaminen						
Osaan soveltaa ammattieettisiä periaatteita toiminnassani.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan ottaa toiminnassani muut huomioon.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan ottaa vastuun omasta toiminnastani.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan soveltaa kestävä kehityksen periaatteita.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen						

Hallitsen tarkoituksenmukaisen ammatillisen vuorovaikutuksen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Omaan hyvän suullisen ja kirjallisen viestintätaidon.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hallitsen ryhmä- ja tiimityöskentelyn periaatteet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan hyödyntää työssäni tieto- ja viestintäteknikkaa.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kehittämistoiminnan osaaminen						
Osaan hankkia ja käsitellä oman alan tietoja, osaan arvioida sitä kriittisesti.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan hahmottaa kokonaisuuksia.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kykenen ongelmanratkaisuun ja päätöksentekoon.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Omaksun kehittävän työtteen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan toimia projektitehtävissä.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ymmärrän kannattavan ja asiakaslähtöisen toiminnan periaatteita sekä omaan valmiuksia yrittäjyyteen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Organisaatio- ja yhteiskuntaosaaminen						
Tiedän ja käytän yhteiskunnallisia vaikutustapoja oman alani kehittämiseksi.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen oman alani organisaatioiden toiminnan ja johtamisen pääperiaatteet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tunnen työelämän toimintatavat ja osaan toimia työyhteisössä.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Osaan suunnitella ja organisoida toimintaani.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kansainvälisyysosaaminen						
Osaan oman alani työtehtävissä tarvittavan vähintään yhden vieraan kielen kirjallisen ja suullisen taidon.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ymmärrän kulttuurieroja ja kykenen yhteistyöhön kulttuuriltaan erilaisten henkilöiden kanssa.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ymmärrän kansainvälistymisen vaikutuksia ja mahdollisuuksia omalla alallani.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Opiskelumotivaatio

7. Millainen on sairaanhoitajakoulutuksen lähiopetuksen määrä?

- Erinomainen
 Hyvä
 Tyydyttävä
 Liian vähäinen
 Ei osaa sanoa

8. Miten arvioisit omaa tämänhetkistä opiskelumotivaatiotasi?

- Olen erittäin motivoitunut
 Olen melko motivoitunut
 Olen keskinkertaisesti motivoitunut
 Olen vain vähän motivoitunut
 En ole lainkaan motivoitunut

9. Miten annetut oppimistehtävät edistivät oppimistasi?

- Erinomaisesti
 Hyvin
 Tyydyttävästi
 Heikosti
 En osaa sanoa

10. Arvioi seuraavien tekijöiden vaikutusta opiskelumotivaatioosi

	Suuri merkitys	Jonkin verran merkitystä	Ei merkitystä	En osaa sanoa
Valmistuminen	☐	☐	☐	☐
Hyvä työpaikka ja palkka	☐	☐	☐	☐
Itsensä kehittäminen	☐	☐	☐	☐
Ammatillisten valmiuksien hankkiminen	☐	☐	☐	☐
Opiskelijaelämä	☐	☐	☐	☐
Opintolainaan liittyvä opintolainahyvitys http://www.kela.fi/opintolainahyvitys	☐	☐	☐	☐
Korkeakouluopintojen yhteiskunnallinen arvostus	☐	☐	☐	☐

11. Valitse seuraavista vaihtoehdoista 3 opiskelumotivaatioosi eniten vaikuttanutta asiaa:

- Opintosuoritusten hyväksytyt suorittaminen
 Uuden asian sisäistäminen ja oivaltaminen
 Mielenkiintoinen kurssi tai tehtävä
 Opintojen edistyminen
 Hyvät arvosanat
 Opiskelijaelämä
 Opiskelijayhteisö/ luokkatoverit
 Ryhmätyöt

12. Mitä muuta haluaisit sanoa kyseessä olevasta aiheesta?